

PORGAZEEN 33

časopis
Prvního obnoveného
reálného gymnázia

Šéfredaktor

Tomáš Krajča

RedakceTomáš Krajča
David Seidl**Ilustrace**Johana Špírková
Adéla Kratinová
Matěj Šenkýřík
a další zdroje...**Foto**

Mariana Stoilová (titulní strana)

Adam Votava

www.budanka.cz (Budánka)

a další lidi,

omlouváme, že jsme na ně zapomněli

Jazyková úprava & korekce

Jakub Krč

(částečná – co grafik neskládá)

Jana Šlajchrtová

(němčina, část textů)

**Grafická úprava & sazba
a jiná práce s ďábelskými
stroji**

Štěpán Klimeš

(skenování také Jakub Teplý)

Adresa & ý-mejl redakce

PORG, Lindnerova 3,

Praha 8, 180 00

porgazeen@seznam.cz

Internetový portál<http://www.porg.cz/porgazeen>**Cena 15 Kč****PORGazeen 33 vyšel 17. 6. 2002****v nákladu 165 výtisků**

(poslední uzávěrka 4. 6. 2002)

PORGazeen není jakkoliv propojen s Prvním
obnoveným reálným gymnáziem, o. p. s.**Tisk**

JK Kopírování

www.kopirovani.cz

Vaše příspěvky velmi uvítá-**me, můžete je předat****a) komukoliv z redakce****b) viz adresa a ý-mejl**

Úvodník

Vážení a milí čtenáři,
věci, které bych vám chtěl sdělit, je poměrně hodně, takže s chutí do toho
a půl je hotovo.

Předně: PORGazeen má – jak jste si asi již při letmém pohledu do tiráže všimli – novou
redakci. Nemá smysl zastírat, že se školní časopis v některých věcech změní. Tyto
změny nebudou nijak zásadní, neboť oktáva 2002 v čele s Jakubem Seidlem vypracova-
vala PORGazeen na hodně slušnou úroveň. Už v tomto čísle ale můžete některé z nich
zpozorovat: po dlouhé době jsme se kupříkladu vydali na jiné gymnázium, vrátila se
též rubrika Ze života a smrti školy.

Bohužel, situace PORGazeenu není růžová nejen personálně (schválně si spočítejte,
kolik studentů přispělo do tohoto čísla textem jiným, nežli slohovkou, kterou vypracova-
vat stejně museli...), ale – což je snad ještě horší – i finančně. Open Society Fund už
na nás z velké výše pouští exkrementy a zbytky jeho grantu se pomalu, ale jistě rozply-
vají. A nic si nenamlouvejme: PORGazeen si na sebe sám nevydělá, leda bychom zvýšili
cenu do neúnosných hodnot (přítom nelze počítat se zachováním stejné prodejnosti).
Proto očekávejte v brzké době zdražení a spolu s námi se modlete, aby se našel ochot-
ný sponzor, který by se smíloval a utrousil i nějaké ty „drobné“.

Na řešení situace personální (přece jen, dá se mluvit o **hodně** krizové situaci, když za
rok vyjdou pouhá **dvě** čísla PORGazeenu) se však již začalo pracovat. Seminář kreativ-
ního psaní s prof. Valáškem se zatím zdá být ideálním lékem na neduhy lenosti
a netečnosti Porgánů. Ovšem neznamená to, že by celý jeho obsah měla naplnit jen
tato skupinka: příspěvky „řadových“ studentů budou stále vítány, byť již nebude prak-
tikována taktika „otiskneme všechno, budme rádi, že to vydá na 28 stran“, ale spíše
„co vyhodíme, abychom se vešli do stálého rozsahu?“.

Na závěr se od očekávání věcí budoucích vrátím do přítomnosti a k PORGazeenu 33.
Co jsme pro vás přichystali zajímavého? Minout byste neměli reportáž z Budánky, kde
mimo jiné učí i p. prof. Arnot, rozhovor s odcházejícím Borisem Kubíčkem, pravidelný
seriál Porgáni po přechodu, který tentokrát obstal Mikuláš Bryan... a takto bych
mohl pokračovat dlouho. Když nad tím tak přemyslím, bude jednodušší vám doporučit
časopis celý a rozloučit se obligátním přáním pěkného počtení.

Tomáš Krajča

PORGAZEEN 33

vyšel za finanční podpory:

nadace

OPEN SOCIETY FUND

z jejíhož grantu nám stále ještě zbyly nějaké peníze

pana

Petra Šabaty**DĚKUJEME**

Stalo se

KOPFSCHMERZEN? * Famy zachvátily školu; pravda je však jen jedna: Václav Klaus a Dan Přebík odcházejí dělat web-designery do jedné nadnárodní reklamní agentury. Ředitelem se stává od září příštího školního roku Boris Kubíček, zástupcem Jakub Krč. * AD MAN: YOU ARE A BAD MAN! * Učitelé ztratili zbytky sil na přípravě přijímacích zkoušek. * Rodiče nových studentů mají různá povolání, dělají např. manažery či ženy v domácnosti. * Školní chat je už týdný takřka mrtev – stojatá voda začíná smrdět. * GENRE MOVIES ARE NOT ACCEPTABLE. * Rolečkovi umyli okna Magda, Ondřej a Kuba. Dostali za to pekingskou kachnu v omeletce a sto litrů čaje. * Martin V. byl při odevzdávání práce o kulturních časopisech k smrti udiven, že má čeština diakritiku. * Ve sborovně pomlouvaly kolegyně Fořtikovou, že si nečistí zuby. * OPTICAL WORK AND FILTERS ARE FORBIDDEN. * Oktavání napsali maturitní slohovku. Jelikož si vybírali mezi tématy č. 1 až 5, vybrali si tím zároveň i známku. Češtinářům tak letos odpadly galeje opravování. * Do knihovny chodí už jen bývalí studenti a univerzitní celebrity. Když už tam výjimečně zabloudí nějaký Porgán,

ukáže se, že jde pouze kopírovat. * Máme novou kopírku. Umí takové věci, jako automatické sešívání kopií. Navíc dělá instantní kávu a plive piškoty. * THE DIRECTOR MUST NOT BE CREDITED. * Echo se od příštího školního roku mění na Ucho a stává se tvrdým bulvárem. * Nejúspěšnější knihou v historii školní knihovny se stal Harry Potter. * SHOOTING MUST BE DONE ON LOCATION. * Arnot koncertuje s Karáskem, Bukovský s nasazením, Vokurky permanentně a Kubíček sám pro sebe. * Primáni byli opět přesazeni. * Už tři měsíce jde PORGem fáma, že kdosi zahlédl správce počítačové sítě. Nevěřte tomu. * V čajovně se pravidelně scházejí pozérští antiintelektuálové. * IT'S NOT DEDUCTIVE, IT'S INTUITIVE. * Fantys přestal kouřit. * Kubíčka podrobili křížovému výslechu, ale nic neprozradil. Moloděc! * Učitelé vylosovali, kdo ze studentů se nevrátí z letní školy v přírodě. * Na Den dětí přestává být Knihovnick knihovníkem: rozlučkové dary mu laskavě noste do sborovny. * ONCE YOU'VE POSED THE PROBLEM OF THE FACE, THAT IS THE FACE TO FACE, YOU VE GONE BACK TO THE METAPHYSICAL...

Kuba Krč

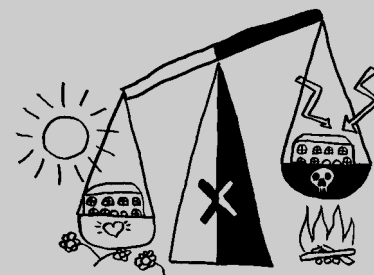
Stalo se...

...todle. Hm. Chm. Byli tady Angličani. Fakt drsný. • Filip s Ami spolu ještě furt choděj. • Filipovi se už konečně povedl kickflip. • Byly prázdniny. • Filip Dominec opět zapomněl, kdy končí prázdniny, a nechodí do školy. • Skoro před školou prý někdo vykonával srání a utřel se banánovou šlupkou. • Sněžilo. • Katka má zase nového kluka, jmenuje se Miloš. • Kluci hrajou za školu fočus. • Korýši jsou po prázdninách víc agresivnější. • Do kin přišel nový film Davida Lynche. • Prof. Fantys se přeřekl. • Nová Baba se ještě drží. • Tak pod' ne, ty more!

Sandra Šubertová

Ze života a smrti školy

Služebně starší si možná vzpomenou na slavnou rubriku starších PORGazeenů. Malinko jinou formou vám ji představíme i v tomto čísle. Za sebou tak vždy hledejte odvrácené strany mince, dobré a špatné zprávy, optimistický a pesimistický pohled na věc. Pochopit, jak život a smrt školy funguje, není nic těžkého, takže se s chutí dejte do čtení.

Kabaret v Balbínově poetické hospůdce pravda vznikl na koleně a v den představení ještě nebylo jasné, kdo co vůbec bude hrát, přesto dopadl nad očekávání úspěšně. Navíc jste udělali i slušnou tržbu na baru, takže vám všem, kteří jste přišli, ještě jednou za organizátory děkují a těší se na další setkání po prázdninách.

X

Jsmo líní a neschopní srabi, neboť jsme měli možnost uspořádat pokračování už na přelomu května a června, avšak zalekli jsme se tak brzkého termínu a nechali se tak čekat o celé dva měsíce déle.

BE
CAREFUL
DEAR
GUY
!
AIC
IS
STILL
WATCHING
YOU
!

INZERCE – STUDENTSKÝ PROJEKT

I M A G

Recenze, Návody, Filmy...

A to všechno na: www.i-mag.wz.cz

INTERNET MAGAZINE ABOUT GAMES

A také chat !!!

Lyžák

z pohledu 1. družstva

Dá se říci, že slovo *lyžák* může znamenat i nějakou akci, která má něco společného s lyžemi a s žákem. Ano, i naše činnost odpovídala názvu. Dá se říci, že jsme se naučili téměř všichni něčemu novému na lyžích.

Po příjezdu na Horní Mísečky jsme se museli vydrápat se zavazadly k ubytovně Hořec. Sníh byl zmrzlý, a tak málem pár jedinců sjelo do Dolních Míseček, ale nakonec se všichni dostali nahoru. Po ubytování v ubytovně jsme zjistili, že zásuvky jsou pouze na záchodech a ve společenské místnosti. Tam byl sice nápis „pouze 1 zdroj“, ale běžně se tam pomocí psa a roztrojek nabíjelo 5–8 mobilů. Na chatě bylo ještě pár zvláštností; např. u dveří byl nápis Zákaz kouření v celém objektu, a nad pisoáry Nevhazujte nedopalky od cigaret.

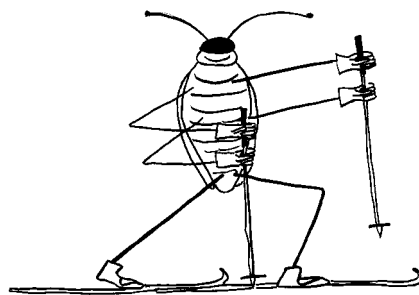
Po večeri jsme byli informováni, že se ráno bude rozřazovat do družstev. Po neklidné noci, kterou doprovázelo... no... však vy tušíte, jsme ráno nastoupili před chatu a trochu si zacvičili. Po snídani jsme ukazovali své lyžařské umění (myslím, že nejlepší byl Brouk). Po rozřazení se naše družstvo číslo 1 s družstvem číslo 4 vydalo na běžky (dále budu nazývat družstva pouze číslicemi). 1 si dala na zahřátí pět kiláků. Bylo to takové „předved“, co umíš“. Nejrychlejší byl Brouk. Po obědě jsme si dali na lyžích jednou modrou, a poněvadž to šlo o něco lépe než

běžky, následovala černá. Bylo tak hezky, že nám ty půlmetrové boule a těžký sníh ani nevadily. Brouk jezdí stále excelentně. Následoval příjemný večer plný zpěvu a večerka v 10:00. Opětovně po desáté chata stále žila.

Po noci následovala rozcvička a odchod na snídani. Dnes jsme se ráno vypravili na lyže. Sníh byl skvělý, a tak jsme šli na černou. Na rozjezdové rovince jsme začali dělat „Brůnovu akrobatickou školu“, což byly hodiny a jízda po jedné lyži. Při obědě si holky nechaly odemčený pokoj a někdo jim ukradl mobily, discmany a peníze. No, zjistilo se, že to vzal p. prof. Příbík pro výstrahu, a chtěl za to Magnum (kdo byl na Vodě, určitě si vzpomene na zloděje a následné leďnáčkové orgie – pozn. red.). Odpoledne jsme se spolu se 4 nechali vyvézt vlekem na Medvědin a šli jsme na běžkách s Broukem v čele na Vrbatovku. Tam jsme se podívali na pomník a někteří jedinci skákali na skokáňku. Při jednom hezkém skoku přišel nějaký chlapec s dotazem, jestli děláme nějaký vruty, a po odpovědi p. prof. Brůny „Děláme, ale až na zemi“ zase sklesle odešel.

Po příjezdu do chaty a po večeri jsme šli na večerní lyžování. Tam jsme jezdili spíše bez hůlek a dělali blbosti.

Ráno 1 a 4 podnikly výlet do Špindlu, kde jsem po vydařeném sjezdu s Broukem

(Brouk konečně spadl) nakoupil v levném supermarketu. Po hodinovém rozchodu jsme se nechali vyvézt lanovkou nahoru, takže výlet byl celý z kopce.

Odpolední lyžování se provádělo při 24 °C (nad nulou!), ale zase v boulích. Večer jsme vyzkoušeli novou mísečáckou atrakci snowtubing, což je jízda v korytě na takové duši. Nikdo se nezranil, i když to bylo někdy o fous.

Rozcvička byla příjemná a na lyžích byl hezký sníh. Na Medvědině jsme potkali 4, a tak jsme si každý vzali jednoho na starost. Sjížděli jsme s nimi černou. Oskar s Karlem se předvedli jako výteční instruktoři. P. prof. si nás natáčel, to jsem zvědav, kde to bude pouštět. Při obědě nám bylo řečeno, že pojedeme na běžkách do Vítkovic, ale mysleli jsme si, že je to žert. Správně – nebyl. Octli jsme se na chatě Tereze a cesta zpátky byla dlouhá a pořád do kopce. Brouk doběhl první. Následoval program družstev 1 a 2 – předávání Oscarů. P. prof. Bukovský – nejlepší hudba – celý pobyt hrál na kytaru, p. prof. Profota – kostýmy – nosil pořád trenky, p. prof. Brůna – kamera a p. prof. Příbík – film roku – „Magnum, nebo život“, tomu byl přidělen opravdový Oskar (Placák). A zase noc.

Znovu rozcvička. Na běžkách jsme si za dopoledne proběhli závodní okruh a učili se házet koule na cíl. Odpoledne jsme měli volné jízdy s tím, že někteří vzali někoho ze 4. Čekali jsme na sl. prof. Fořtíkovou, která měla přijet někdy v šest. Večer následoval program 3 a 4 – problémy TV Nova. Někteří pak mazali běžky s profesionály, protože bylo v sobotu mistrovství ČR v klasice.

Závěrečná rozcvička a příprava na sjezdářský závod, na který se moc lidí netěšilo. Během závodu přijela sl. prof. Fořtíková. Po odjezdu jsme se koukali na snowboardáky a na jejich závod. Odpoledne jsme museli přeměnit trasu běžeckého závodu. Na křižovatce stál p. prof. Profota, který byl objžděn. Ten povzbuzoval Matěje, že ho za žádnou cenu nesmím dojet, a mne, že ho dojet musím. Po závodech jsme pokecávali se snowboardisty a terciánkám dal jeden čepice. Jediné, co vím o jeho věku, je to, že komentátor při předávání cen říkal, že odevdávají alko nezletilému chlapci. Následovala bujará noc a...

...odjezd.

Jakub Teplý

Jarní prázdniny, které jsou už dávno za námi, jsem prožila nečekaně ve Španělsku. Cesta začala mnohým překvapením.

Pracuji na mezinárodním projektu a tak informací o tom, že o prázdninách pojedeme ke svým kolegům, jsem vnímala na půl ucha. Pár věcí na cestu, pas, peníze a mohu jet v podstatě hned. Doma jsem oznámila, že letím do Madridu, nastudovala vše, co mohu v hlavním městě Španělska vidět, a hurá na letiště. Kolegyně mne čekala i s letenkou, přišli studenti, prošli jsme kontrolou a já začala pozorovat, že letadlo startuje jinak, než jsem si myslela. Byla to

Barcelona.

V přímořském městě nás přivítaly kontrastní stíny ostrého jarního sluníčka, kvetoucí mimoza a plně obsazené stolky pouličních kaváren. Bylo teplo jako u nás v květnu, když se ovšem vydaří. Všichni jsme odložili bundy a svetry. V tričkách, pro domorodce nepochopitelně horkokrevní, se vydali poznávat co se dá. A bylo co.

Město, které jsem procházela denně od snídaně do noci, má velké kouzlo. Turistické centrum vytváří široká kolonáda **La Rambla**, u které jsme bydleli. Celodenně hučí a klokotá. Štěbetají tady v klecích kanárce, papoušci, andulky. Poskakují na posadách kohouti, slepice, křepelky. U jednoho stánku měli i malé pštrosíky. Stromy, které Ramblu lemují, začínaly zelenat. Pod nimi doslova vytékaly z mnoha květinářství spousty různých typů řezaných i hrnkových květin. Šumí tu rozhovory lidí, kteří korzují z náměstí až k pobřežní soše K. Kolumba, postavají nebo posedávají s přáteli, běží do tržnice nakoupit. Tržnice je všude na světě magické místo, kde nakoupíte všechno a na-prosto čerstvé. Dvakrát to platí zde. A kdo zná syrové maso jen na táčku pod folii ze samoobsluhy, měl by podobné místo navštívit. Uvidí právě zabít a připravená kuřata, králíky, ovce, kozy, kůzlátka, půlky

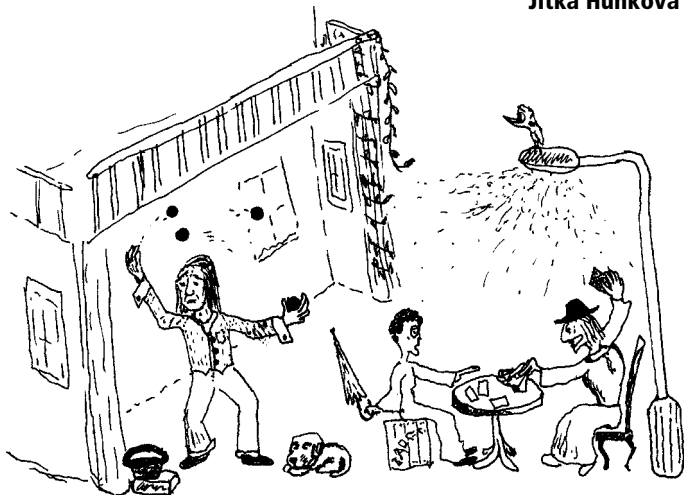
vepřů, selata a hovězí čtvrtky. Vše visí vyrovnané na háčích. Z kusu vám odkrojí. Ryby a všechny mořské potvůrky si vyberete z ledu, ovoce zeleninu z velkých pultů. Navečer se trh zavírá, ale život na Ramble nekončí. Za tmy, pod pouličními lampami sedávají kartáčky a vykládají budoucnost. Na dláždění tančí pár latinské tance, někdo žongluje, jiný dělá salta. Celý den zde stojí „živé sochy“. Jsou to kostýmovaní lidé, většinou na podstavci, kteří svou naprostou strnulostí připomínají opravdu sochy. Pokud přispějete nějakou mincí, předvedou vám pohyb, který k soše patří. K ránu, když jdou lidé konečně spát, přijíždí úklidové vozy a začne vše nanovo.

Nás zajímala nejvíc architektura Antoni Gaudího. Museli jsme navštívit jeho domy: **Casa Milá – Pedrera**, postavená na objednávku, je přístupná i uvnitř. Okouzlení interiérem a vybavením, na svou dobu dokonalým, jsme vyšli až na střechu. Ta nabízí procházky, které připomínají cestu vlnitým terénem. Prostě člověk by nemusel ani vycházet z domu, uprostřed velkoměsta by měl i svůj terén. Stejně okouzující je **Casa Batló**, nepochopitelná **Sagrada Família** – nedokončená, ale dokončovaná katedrála.

Parc Güell, zahradní město. Asi na 20 ha upravených a vyzdobených podle mnohem rozsáhlejšího projektu. Vytvořené jeskyně, sál se 100 sloupy podírající vyhlídku, hadovitě zábradlí z keramických střepů, pavilony. **Casa Museu Gaudí**, ve které architekt bydlel. Prostě Gaudí, který se narodil právě před 150 lety, ovlivnil vzhled Barcelony.

Kde asi čerpal své nápady, jsme pochopili při vycházkách ve čtvrti Barri Gòtic, na hoře Montjuic, na koncertě v Teatre Nacional de Catalunya, na periferii. Všude jsou kamenné domy ozdobené kovovými prvky. Vzory tepaných mříží balkonů se neopakuji. Glazovaná keramika, její střepy, zdobí okna, krámky se suvenýry, ale i kuchyň nejstaršího kláštera.

Jitka Huňková

Opět se konala tradiční výměna s družební školou Yarborough v Lincolnu, a tak mohli naši terciáni a sextáni konečně uplatnit své těžce získané znalosti jazyka anglického v praxi. Konalo se i tradiční divadelní představení.

X

Opět nebyly družební dvojice věkově zvoleny úplně optimálně. Už jsme si zvykli, že divadlo PORGánů je spíše trapným pokusem co nejrychleji a nejnesrozumitelněji odžbleptat text, na herecký výkon už většinou čas nezbyvá. Že ale Angličané, na které jsme vždy koukali jako na zachránce večera, budou mít ještě trapnější a nevydařenější představení, to jsme opravdu nečekali.

Studenti PORGu se účastnili nejrůznějších vědomostních soutěží – a sklízeli i úspěchy. Matěj Klíma vyhrál obvodní kolo Pythagoriády, já se spolu s Matějem Kotalíkem zúčastnil zemského kola soutěže Certamen latinum, které se konalo na PORGu. 8.–10. respektive 9. v případě Matěje je z cca 30 účastníků v obou kategoriích taktéž slušný výsledek.

X

Na druhou stranu na chemickou olympiádu nebudeme vzpomínat zrovna v nejlepším. Nejprve jsme se marně pokoušeli řešit kategorii pro o rok starší studenty, následně jsem zapomněl odevzdat výsledky laboratorní práce. Spěšné dokončování matematické olympiády také bylo pořádně stresujícím zážitkem, následně jsme si díky nedbalosti prof. Profoty vyřešili v kole školním příklady taktéž pro starší studenty, kupodivu lépe než ty správné, které jsme dostali o týden později.

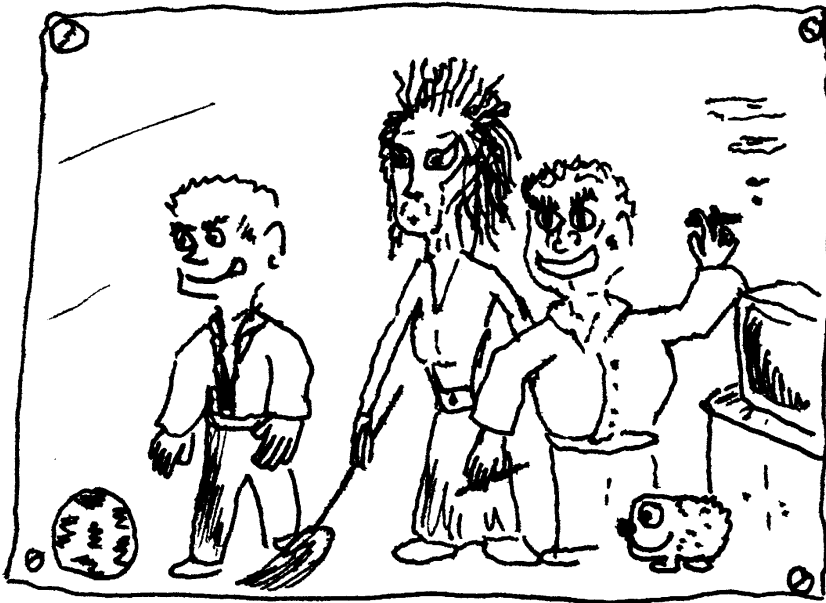
Jazzový seminář vyrobil krásnou nástěnku, jejíž čtení mohlo způsobit nepozornému studentovi klidně i nějaký ten pozdní příchod, neboť zajímavých informací obsahovala skutečně hafo.

X

Někdo z takto postižených (a k tomu velký „vtipálek“) následně všechny papíry otočil a kolemjdoucí pak mohli do doby, než někoho napadlo obrátit je zase zpět, jen hádat, co se asi na odvrácené straně papírů skrývá.

Mladší studenti od primy až po kvartu dali dohromady fotbalový tým za účelem účasti ve školním poháru Coca-Coly. Snad nám v zápasech klasickým vyrazovacím pavoukem neudělají ostudu a nevypadnou hned v prvním kole se ZŠ Zenklova.

Moje anglická rodina

Jako většina z letošních terciánů už mám i já za sebou první a pevně doufám, že ne poslední pobyt u našich lincolnských přátel v Anglii. Kromě toho, že mi mnohé, dal mi také něco vzal (především iluze). Proto bych se chtěla podělit o svoje čerstvě nabyté zážitky. Doufám, že někomu budou sloužit k pobavení, či dokonce k sentimentálnímu zavzpomínání na jeho první cestu do starého dobrého Lincolnu, nu a těm, kteří tu čest poznat Lincoln ještě neměli, snad pomalu začne kazit iluze...

Bydlela jsem u na první pohled typické anglické dělnické rodinky. Sice měli video a televizi v každém pokoji, ale kachličky v koupelně nějak došly, takže na mě tu a tam spadla omítka. Jídelní stůl samozřejmě neměli a tak jsme pravidelně jedli

u místní MTV. (Pravidelně... teplé jídlo jsem měla jen jednou...) Rodina nějak nejevila zájem se se mnou bavit, prostě jim jenom přibyl další strážník. Naštěstí jsem měla svůj pokoj (2 x 3 m), ve kterém sice ještě se mnou přebýval tlustý smradlavý a hlavně hluchý křeček a občas si sem přišla, velmi nenápadně, zakouřit sestřenice, ale pořád to byl MŮJ pokojík! Na televizi se dívali od rána do večera a možná i v noci (když jsem jednou šla na záchod, bylo asi čtvrt na pět ráno a rodinka ještě nespala, koukali se na televizi ...jak jinak).

Maminka vypadala jako čarodějnice, jmenovala se Wednesday a při úklidu (jestli se tomu tak dá říkat) obýváku si velmi nahlas „pobrukovala“ místní hitovku od Merlina Mansona. Doufala jsem že je to jen náhoda... Když mi nabízela jídlo, ptala se, jestli ho budu jíst, řekla jsem, že ho

neznám, a ona jen poznamenala, že ještě nikdy nikoho pořádně neotrávila, takže ho jíst budu.

Tatínek byl asi o půl metru menší než já, neměl zuby a kouřil balená cigárka. Vypadal přesně jako Antony Hopkins. Shodou náhod jsme se večer po mém příjezdu dívali na Mlčení jehňátek... Jeho chraplavý bezzubý smích při drastických scénách mi na náladě moc nepřidal, spíše naopak se postaral o bezesné noci, strávené neustálým napínáním všech smyslů, jestli se náhodou tatínek s čerstvě nabroušenou protézou tiše neplíží po schodech...

Tatínek Antony (jak jsem mu přezdívala) byl hluboce přesvědčen, že neumím anglicky. Pravda... jeho šišlavé výslovnosti jsem opravdu nerozuměla. Zato mamince Wendy bylo rozumět až až. Její „help yourself“ mě bude strašit ještě dlouho. Když jsem si tedy šla „helpnout“ do kuchyně, otevřela jsem ledničku a kromě toho, že na mě vypadl obsah, čemuž jsem se ani tak nedivila, také se na mě začala hroutit dvoumetrová hromada špinavého prádla „uloženého“ a asi již dlouho čekajícího na svoje vyprání na vršku ledničky. Urychleně jsem tedy zabouchla, abych zabránila katastrofě, přičemž jsem se přerazila o pytel brambor, který spolu s prknem zabraňoval peroucí pračce, aby se otevřela (zlaté anglické ručičky).

Moje anglická přítelkyně se na mě celý týden nasupeně koukala a neprohodila se mnou více, než bylo nutné, protože JÁ, ta hnusná Češka, jsem JÍ zabrala JEJÍ pokoj i s křečkem, s kterým jsem se ke konci týdne dokonce skamarádila, a ona musela spát na kanapi před televizi. Koneckonců mohla se alespoň neustále koukat na MTV, takže její zbytečnou zlobu vůči mě nechápu...

Dům se mnou společně obývali ještě dva bratři, z čehož jeden, starší, oplýval pocitem zodpovědnosti vůči mně, a proto se mě každých pět minut ptal, jestli jsem „oukej“, a druhý (podotýkám, že mu bylo necelých sedmnáct let) mi nadšeně ukazoval dvacetimetrovou díru v jeho školních kalhotách, které si naštěstí pro mě těsně předtím sundal.

Je pravda, že člověk si zvykne na všechno. Za ten týden jsem se naučila spát při neustálém chroustání křečka a dokonce jsem si vypracovala strategický postup, jak se dostat do ledničky. Vždyť ti Angličané jsou skvělí!

Anežka Fialová

Zlatá mládež?

reakce na článek Anežky Fialové (tercie)

Všem čtenářům se úvodem omlouvám, že můj příspěvek se ponese v tradičním pedagogicko-mravokárném hávu, ale redakce mě koneckonců k žádnému jinému typu článku (než reakci na něco, co jsem četl v Porgazeenu) již dlouho nevyzvala. (A psát sám od sebe V. K. nechce, nebo neumí – pozn. red.)

Ale k věci:

Byl jsem v Lincolnu rok před Anežkou (vloni) na identické akci vedené prof. Ruferem.

BREAK

*Bydlel jsem u od pohledu typické rodiny nižší (hodně nižší) střední třídy, životem frustrované stárnoucí podučitelky (pomocná učitelka – něco jako družinářka) a jejího druhého manžela – vysloužilého námořníka. Ten sice nevypadal jako Anthony Hopkins (spíš jak Luděk Sobota), ale zase měl velice odporné tetování na předloktích. Namísto křečka měli jednookého kocoura, který smrděl a často mi lezl do pokoje (3 x 3 m). Televizi hobloval Ted velmi vydatně (zejména fotbal a vědomostní soutěže). Jídlo mi tedy občas udělali (polotovar ohřátý v mikrovlnce), ovšem anglické pivo – to je fakt hnus. Kromě toho, že jako maj dvě děti a dvě vnučata a já jako že taky mam dvě děti (fotky jsem na rozdíl od nich neměl) se s nima nebylo **vůbec** o čem bavit. Na chodbičce ke koupelně měli pověšený nějaký obrázek zesměšňující lady Thacherovou (Susan byla zanícená labouristka) a Tedův největší zážitek z aktivní služby bylo, když jejich jednotku osobně navštívil princ Charles, kterýho velmi uznává. Já si teda zase myslím, že Charles je mimořádný „lehce ekologický“ hovoda a Maggie je naopak spolu s Winstonem největší anglický politik minulého století. Jak vidíte ani vo pitomý politice se s nima nedalo bavit. Když přijel jejich starší syn na návštěvu – prohodil se mnou jen 2 slova – toho jsem nezajímal už **vůbec**.*

A schválně kdo si myslíte, že má doma lepší koupelnu? Voni? Kdepak!! My. A vo dost!!

Vrcholem všeho byly jízdy autem. Zaprvé proti Susan je moje žena Michael Schumacher v sukních a hlavně to neustálý připomínání, abych se připoutal (i u nich na tý vesnici) a úzkostlivý dodržování všech předpisů i vopůlnoci na silničce, kde ještě v životě nešel policajť. To bylo vo nervy. Takže už budu končit. Angličani jsou víceméně velmi

tupí usmrděnci, kdežto já jsem ředitel prestižního pražského gymnázia a i jinak uznávaná osobnost. Kdo je víc je tedy myslím jasně. Jinak to bylo v Anglii dobrý.

BREAK

Všechno to, co jsem napsal kurzívou, je částečně pravda (změnil jsem akorát jména). Přesto jsem takový článek loni nenapsal:

Poznali byste z těchto řádek, že Ted byl v Royal Navy normálně ve válce o Falklandy, kde byla řada padlých, a byl členem invazní skupiny (tj. vyběhl z člunu se samopalem na ostrov, který Británie znovu zkoušela obsadit proti Argentincům)? To tetování si nechali udělat, než tam jeli.

Že Susan s Tedem dávají spoustu peněz na dobročinné účely a mají oba zlatý odznak Lions Clubu (něco jako Jánského plaketa pro dárcе krve u nás)? Koneckonců i toho hnusného kocoura si vzali už z útulku lehce degenerovaného.

To je jedna stránka věci. Od pohledu někoho odsuzovat (chuděj, blbej, ošklivej) je lehká věc. Často máme pravdu. Často nás to později mrzí (pěkně jsme se spletli). Často taky nejsme sami o moc lepší. (Včera jsem mj. tupě čuměl na zápas Ligy mistrů Liverpool–Leverkusen).

Za důležitější (i kdyby moji ubytovatelé byli doopravdy veskrze nízcí lidé) pak považuji položit si otázku: „Proč do Anglie jedu?“ „Co mi to může přínést?“

Nechci tady citovat Karla Čapka s jeho známým cestopisem („Když se řekne Anglie, vidím...“), zůstanu u sebe.

Proč do Anglie jedu? Zčásti pracovně: upevnit jakožto „řída“ dlouhodobou spolupráci s Yarborough School; pomoci jakožto

X

Ošklivé chyby v anglickém slůvku „cup“ si p. prof. Brůna všiml trochu pozdě. A vyřizovat si účty pomocí vzkazů na tělocvikářské nástěnce možná patří ke zvyklostem kvartánů, ale vypadá to hloupě, a jestli čekáte, že se jednoho z vás zastane někdo „zvenci“, dočkáte se maximálně posměchu (to se vlastně dočkáte i tak.).

P.S. (12.4.): Ostuda se konala. Nářez, který obdrželi, byl přímo nehorázný.

Dostali jsme krásná (i když – jak se to vezme, že, vždycky tu bude někdo, kdo nebude se svými známkami úplně spokojený) vysvědčení a navíc smlouvy na chmel, na který se z nějakého nepochopitelného důvodu všichni extrémně těší.

X

Hned po rozdání byla zjištěna nepřijemná chyba – estetická výchova byla totiž u všech v kvartě a kvintě nahrazena výchovou výtvarnou. Ač si ji někteří chtěli ponechat, nebylo jim to umožněno a museli si nechat zprávu o studiu vyměnit za „správnou“. A smlouvy na chmel: některé formulace jsou až nehorázný, například nepochopitelné zahrnutí vlivu počasí do systému odměn. To bych chtěl někdy vidět v praxi.

Maturitní ples byl tentokrát funky a o jeho úspěchu svědčí snad dostatečně fakt, že se neobjevil snad ani jeden negativní ohlas. V této souvislosti bych chtěl vyjádřit obdiv třídy panu profesoru Kubíčkoví, který i přes svou vytrvalost se přiměl k tomu přijít na pondělní hodinu s námi.

X

ped. dozor. Zčásti proto, že mě to zajímá.

Byl jsem v Rusku, v USA, za polárním kruhem, v Thajsku a leckde po Evropě, v Anglii však nikdy.

Co mi to může přinést? Svou angličtinu (na rozdíl od Anežky) těžko nějak závatně vylepším, ale určitě mě cesta obohatí spoustou dojmů.

Jízda v noci přes kanál – doverské bílé skály, vlny. Jak je to blízko a přitom daleko (již se tu přede mnou plavili stejným směrem Římané; d'Artagnan; Venclovský (haha); lítali tu za války čeští letci...).

Anglická architektura, strohost jejich kostelů. Školní uniformy a vůbec totální uniformita jejich školy. Skoro každý bydlí ve vlastní domě. Atmosféra v pubu (tak odlišná od naší čtyřky). Daleko méně vaří než Češi teplá jídla (jak ten svět skončí?). Nejsou tu skoro žádné lesy, všechny pozemky jsou něčí, nedá se jít na procházku. Je to severní země – slunce zapadá pod větším úhlem než u nás – zvláštní světlo, dlouhý soumrak. Všude chleba o dvou kůrkách.

Čechy se již v mnoha ohledech Anglii vyrovnají. Atd. atd.

Resumé: Byl jsem rád, že jsem měl možnost jet do Anglie. Smradlavost kocoura hraje zcela nulovou roli.

Kvízová otázka: Proč se můj článek jmenuje „Zlatá mládež“?

Poznámka: Můj článek není namířen na Anežku. Dokonce právě ji nepokládám za typickou nositelku „zlatomládežnické“ image, která mě jinak u řady našich milých studentů pěkně štve. Ale holt jsem se náhodou dostal k jejímu článku ještě než vyšlo toto číslo.

Václav Klaus

Porgáči po přechodu – Mikuláš Bryan

Příznějme si, je to nesmysl. Porgáči se odjakživa vyznačovali zuřivou neláskou k nalinkovaným autoritativním směrnicím a zkostnatělé předpisovosti, neb byli vychováni v liberárním ovzduší školy div-ne-rodinné. Kdo kdy viděl kráčet Porgáče po přechodu? Kdepak, ten si vždy vesele trajdal přes ulici, nic nedbaje troubování a houkání motoristů či cinkotu pološilných tramvajmajstrů, vždy tou svojí, tedy nejlepší, cestou. Jenže ouha, vysoká škola už je taková, že nutí i odchovance prestižních ústavů zhusta kráčet po pruhoovitých zebřích. Zebry se ovšem přirozeně vzpouzejí a vzniká leckdy pozoruhodné a rozkošné roдео vysokého vzdělávání. Zouvám tedy vysoké boty s ostruhou, odkládám stetson na věšák, zapalují marlborku a s tvrdáckým sevřením v koutku úst počínám vyprávění o tom, jak probíhá můj dosavadní boj s divokým sudokopytníkem.

Bylo by zřejmě zbytečné snažit se bourat světaznalým gymnasistům mýty o vysokém školství, neb ty padly už kdysi dávno za obět zdravému cynismu a skeptickému pohledu na svět. Pojednání o byrokratickém papírování, mnohahodinovém postávání na desítkách studijních oddělení, všeobecně vládnoucím informační chaosu ražení „co se nedozvíš náhodou, nedozvíš se nikdy“ a jiných muškách na hromádce vysokých škol tedy přeskočím a přejdu rovnou ke znakům pobytu na ranči, kterému se mezi honáky říká všelijak, ale oficiálně nese název Český jazyk a literatura. Součást velkostatku FF UK.

Jak už sám název oboru napovídá, jedná se vlastně o dárkový balíček typu 2v1. Což s sebou nese mnohá úskalí. Ten, kdo má prvořadý zájem o naši líbeznou mateřskou mluvu, záhy zjistí, že mu do vytouženého balíčku nějaký škodolibec přimíchal i takové rarity jako literaturu devatenáctého věku, literární proseminář

či úvod do teorie literatury. Oproti tomu, přirozeně, mladý a nadšený literát, který čte ze zvyku i obaly od sušenek a požární poplachové směrnice, se záhy zarazí nad pikantériemi ražení jazykového výkladu textu a normativní mluvnice nebo techniky a metod filologické práce. Pročež je nespokojenost obou pochopitelná, zvlášť když se na ně odněkud sápe ještě fonetika a fonologie, a obecná lingvistika a tělocvik. Zatím jsem objevil jen minimum kolegů, kteří by nad skladbou předmětů zálibně pomlaskávali nebo dokonce chrochtali blahem.

A to je prosím kolegů kolem třiceti. A kolegů asi stovka. Což je další věc, která může nepříjemně podrazit nohy někomu, kdo je zvyklý znát jménem celou školu. Při vši snaze se mi za semestr a půl nepodařilo zanést do paměti jména všech svých spolušáků. Ba co víc, u některých dokonce ani obličeje. Stává se občas, že mě pozdraví někdo povědomý, koho si honem nedokážu zařadit. Vždy mlčky předpokládám, že je to jeden z oně stovky nezařazených a nepojmenovaných a pozdrav opětuji. Ale stydím se do morku kostí.

Na druhou stranu je nutno přiznat, že kolegové jsou z větší míry inteligentní a sympatické bytosti. Mnozí z nich jsou dokonce šílení úplně. Ač jsem jich zatím stačil trochu blíž poznat pohříchu málo, zkoumaný vzorek se zatím projevuje velmi přítluně. Jedinců, kolem kterých radši procházím se zavřenýma očima, odvrácenou tváří a taškou naraženou na hlavě, je mile málo.

Jen jsou všichni takoví mlčenliví. Nevím, jestli opravdu PORG vychovává k nadměrné hovornosti, ale občas často mívám v některých seminářích pocit, že jsem jediný, kdo má na diskutovanou věc nějaký názor, o který se nebojí podělit s ostatními. Kupříkladu již zmiňovaná literatura devatenáctého století leckdy, ob-

zvlášť v minulém semestru, nevypadala tak úplně jako férový zápas profesora (v tomto případě milé paní doktorky Menclové) a kolektivu studentů, ale jako tenisové utkání, ve kterém jsme všechny míčky z profesorského trenažéru museli vybírat já a kolega Petr Koudelka. Děsím se představy, jak asi musely vypadat hodiny, kdy jsem já byl nemocný a Petr si, nedejbože, nestihl přečíst, co bylo předepsáno. Ticho. Deprese. Smrt...

Proti úrovni pedagogického kolektivu jen těžko něco namítat. Přece jen je čeština na „fildě“ považována za nejlepší v republice. Zdravě se tu mísí staří a zkušení s mladými a progresivními. Jen připravované omlazování sboru trochu děsí. Představa chmurných pondělků bez sluníčka pana profesora Sticha či ubitých úterků bez suchého humoru paní doktorky Menclové je vskutku otřesná. Ne že by mladá košťata neměla svoje kouzlo, vždyť ne jeden Ondřej propadl uhrančivému pohledu paní magistry Čapkové, ale přece jen je škoda se loučit se starými smetáky ražení legendárního Miroslava Červenky, když ještě metou dobře a s chutí.

Tak, to byly poznatky veterána a budoucího vysloužilce. Vypadá to totiž, že mé působení na fakultě se krátí, především kvůli zmiňované dvoubalíčkovitosti studia. Systematika umisťování svislic v morfologické analýze se u mě stále ještě podobá spíše veselé loterii než skutečnému promyšlenému systému. Což se mi asi záhy stane osudným. Proto malé doporučení: nelnete-li k jedné polovině oboru dostatečnou láskou na to, abyste byli ochotni zkousnout nástrahy druhé poloviny, volte raději jiné útočiště. Protože, jak pravil na úvodním setkání PhDr. Petr Bílek CSc., síta jsou nastavená. A, jak dodávám já, kdo nebude mít dost sebezapření, očky se neprotlačí.

Leda zavěsit kolty proklaté nízkou...

Mikuláš Bryan

Temné zrcadlo našich konců

Jiří Dědeček: *Věci po mrtvých*. Torst 2001

Jiří Dědeček vydal svou novou básnickou sbírku a, věru, vězte, že i písničkář ve středním věku má čím překvapit. Dosud se v jeho díle ventiloval spíše ironický kriticismus, místy přikořeněný nějakou osobně naléhavější zkušeností. Typickým příkladem budiž *Oběžník* z roku 1990: soubor krátkých textů, určených především k recitaci mezi písničkami na koncertě, snad aby se navázalo prozaickým stylem na odlehčený, humorně paradoxní styl jeho písňových textů. S *Věcmi po mrtvých* jako by ale přišel skutečný obrat: zvažnění, které zamrazí. Ne, to už není humor s drsnou tematikou – to je poezie prýšticí ze skutečného smutku, občas odlehčená typickou ironií. Ale, jako by zde humor, nebo lépe sarkasmus, byl používán jen jako v obraně před naléhavou drásavostí doopravdivé vnitřní *beznaděje*, do které nám nechal Dědeček nahlédnout.

Sarkasmus je sice pojítkem k jeho „veselé tvorbě“, nicméně míra, s jakou promlouvá přímo k nejcitlivějším slabším dnešního způsobu života, jej posouvá do úplně jiných rovin. *Smrt matky*. Věřme, že to je skutečné „vypsání se“ z drastické zkušenosti. Nic na tom nemění fakt, že verše mají klidnou, byť stále mírně melancholickou tvář Jiřího Dědečka. Dívají se jeho očima, stále poněkud posmutnělými. S klidem, který, jak píše, zažívá „bez Boha“. Umírání matky, smrt, a věci, které po ní zůstaly. Ukazuje na skryté prohršky proti lidství, kterých se čelem k této mezní situaci dopustí dnes leckdo. Tyto situace totiž natolik vybočují z naší zkušenosti, že se snažíme chovat dál „jako normálně“, ačkoli uvnitř je víc než tíživě zřejmé, že by si situace vyžadovala snad také nějaký výjimečný přístup. My ale nevíme jaký, částečně ze strachu z neznámého, částečně z lenosti nebo snad i proto, že nám věci příliš pomalu docházejí, ani nechceme vědět. Pokračujeme dál s diktátem nepatetického chování. Tím vyvoláváme situace ve svojí hrůznosti až komické. A to je právě téma první části Dědečkových básní ve *Věcech po mrtvých*. Pomyšlení na televizor ještě za matčina života (A vyčítal jsem si / Že jen tím pomyšlením / Přivolávám zlé), sledování fotbalu při kvůli odvrácení tíživého ticha umírání: Báseň *Mlčení* je jedna z nejpůsobivějších: A dívali jsme se/ Na ten hokej/ Mlčky/ I ona byla ráda/ Že si nemusíme vysvětlovat/ Že už to vzdala. Skutečně, děsivost těchto veršů nevyplývá z toho, že by Dědeček byl nějaký zvrhlý dekadent, ale

z toho, jak nemilosrdně natavuje zrcadlo temné části našeho podvědomí.

Samotným „věcem po mrtvých“ se věnují čtyři básně: *Dům po mamince*, *Věci po mrtvých*, *Zaprášený cukr* a *Televize*. Tíživá tichost věcí, které „bodají, ale nevzít se nedají“ se nám přibližuje opět velmi niterně, zvláště těm, kdo mají podobnou zkušenost. Mikrooptika drobností, které skrze malé přivedou velkému, a to onou zcela osobní vtíravostí. Zasiť vzpomínku, která rychle přejde v neodbytný pocit konfrontace se zemřelým. Toho se snažíme zbavit tak, že se zbavíme i kontaktu s předměty: Je tu i postel/ Na které zemřela/ (Přivezl jsem ji/ Z paneláku z Prahy)/ Ale na té spávají/ Jenom hosté. S další částí přichází zdánlivá úleva, zbavení matčina ochranného dohledu, jejího prožívání Jeho zoufalství. Vztah synů ke svým matkám je ambivalentní: Na jedné straně synovská láska, na druhé straně pocit nesvobody a kontroly, věčného mateřského dohledu. Tento vztah je smrtí zrušen v obou těchto aspektech (báseň *Oběť* je vynikajícím básnickým průmětem tohoto pocitu).

Krátká sbírka je vystavěna s jistotou, byť volnou, pravidelností: střídají se jakési snad písňové texty, vysázené kurzívou, s volnějšími texty, které jako by více korespondovaly nepravidelným pulsem myšlenek, které přicházejí někdy jakoby na záchranu (Není to snad za tak strašný prohršek – /Vždyť koneckonců/ V západních Čechách se narodila – Mlčení), jindy spíše nechtěny, neodbytně dorážejíce. Jistě, volnost formy si vynutila jakási přirozenost veršů. Jejich přímota a upřímnost je snad právě podmíněna „civilností“, spíše řečovou formou veršů, a asi proto lépe funguje v oněch „nepísňových“ básních. Ty veršované poněkud prozrazují Dědečkovu básnický amatérismus – zřejmě proto nebude nikdy moci být vřazen po bok našich básnických velikánů. Navíc, jako by si mnohé z nich stály samy o sobě a místy poněkud narušovaly koncepční výstavbu sbírky – nejfrapantněji u *Máma není doma*, kde závěrečnou pointu známe, vzhledem ke kontextu, už od samého začátku, a to nás připraví o její účinek.

Co ale snad zanechá hluboký dojem na každém čtenáři, je strašlivá, hořká pointa celé sbírky (tu je nutno ji číst v kuse): Mami/ tak mám to samý// Shora snad něco čekaj/ Od nás od obou/ Že jdou na to/ Stejnou chorobou?

Ondřej Hojda

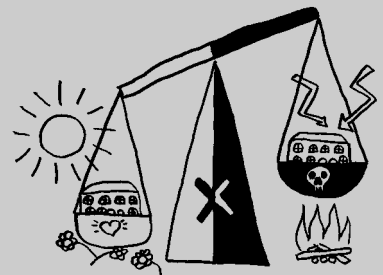
Ovšem méně potěší menší rozmíška mezi Kristinou Pejčochovou a profesorkami Výškovou a Šlajchrtovou. Poté, co přišla K. do školy v takřikajic průhledném bílém triku, byla pozvána na pomyslný (po zkušenostech toto slovo zdůrazňuji) kobereček a její „vyzývavé oblečení“ bylo s ohledem na spolužáky zkritizováno. Ačkoli si rozhodně nelze představit nějaký nátlak ze strany zmiňovaných profesorek (i když: těžko asi člověk nevezme vážně „přátelské doporučení“), poměrně mě to zaskočilo. Doufám, že zůstane jen u jednoho případu a žádná další „doporučení“ už se konat nebudou. Byť by tón byl sebe-přátelštější, jedná se o náznak represe, a to je to poslední, co bychom na této škole strpěli. A navíc, jak vtipně upozornil septimánský plakát „chceme vidět víc“, nevím, zda je možné v tomto případě mluvit ústy spolužáků Kristiny Pejčochové.

Do knihovny přibýlo hned několik velkých složek Světů poznání, do jejichž třídění se pustila aktivní Klára Šenkyříková. Papír s varováním konečně zapůsobil a čajovnícké rádio už celý týden nikdo neukradl. Zákon zachování mobilů a cenných věcí stále platí, jak jsem se na vlastní kůži přesvědčil, když má Nokia zůstala celé odpoledne a večer ležet na lavičce.

X

Počítače sice fungují, ale přístup k nim byl opět omezen (v úterý až od páté hodiny). Navíc je na některých z nich stále nastaveno rozlišení 800x600, které nejde změnit. A ke všemu jsem ještě nenarazil na funkční disketovou mechaniku.

Tomáš Krajča

ŽONGLOVÁNÍ

Ještě než vás seznámím se světem žonglování, chtěl bych vám sdělit, že na myšlenku napsat tento článek mě přivedla nevinná věta z Porgazeenu 32 (cituji): Strašně obdivuji primány za umění s tou malou věcí, co se pořád drží na tom provázku (sorry, ale „odborný“ výraz neznám, jsem asi nevzdělanec). Okamžitě jsem si uvědomil dvě věci: jak málo lidí si pod pojmem žonglování představí něco jiného než jen žonglovací míčky, a jak je žonglování neznámé.

Určitě jste si všimli (pokud ne, můžete se o tom přesvědčit), že v primě se čím dál tím víc lidí baví o přestávce tím, že si hází s takovou věcíčkou, která jim vždycky zázračně spadne na provázek zavěšený mezi dvěma tyčkami. Jedná se o žongléřskou hračku DIABOLO, pocházející z Číny, která je asi nejstarší z žongléřských hraček.

Žonglování se rozšiřuje a diablo není jedinou žongléřskou hračkou.

Seznámím vás s těmi nejdůležitějšími.

Flower Stick

Dvě vodící tyčky uvádí do pohybu jednu delší, která má na konci třásně a tím zpomaluje celkovou rychlost. Výhoda je, že delší tyčka je volná a díky tomu se může pohybovat všemi směry, existuje proto nepřeberné množství triků. Tím jsou taky sticky velmi oblíbené a rozšířené. Pokud jsou třásně průhledné a vystupujete na jevišti a svítí na vás reflektory, světlo se zajímavě odráží a vytváří zajímavý efekt (UV – stick).

Samotný stick – delší tyčka

Tyčky – vodící hůlky

Devil Stick

Jiná varianta flower-sticku. Delší hůlka je kónická a nemá na konci třásně. Tudiž je rychlejší a tím je to s ní složitější. Jinak se jedná o stejný princip.

Fire Stick

Opět stejný princip, jenom malinká změna na konci delší tyčky. Hoří. Pokud se s tím dobře naučíte a jste ve tmě, je opravdu krása se na to dívat.

Řetězy

Dva řetězy, které jsou vám něco pod kolena, jsou na konci obalené látkou napuštěnou benzínem nebo jinou hořlavinou. Po zapálení a následném točení kombinovaném jinými triky vytvářejí řetězy zajímavý efekt (kdo byl na Běstvi-ně, ví).

Žonglovací míčky, kruhy, kužely

Míčků je několik druhů: latexové, kožené, svítící. Na začátek se musíte naučit házet se dvěma a pak přidáváte, kam to jde. Nemusí se s nimi jenom házet, můžete se naučit i triky. Kruhy jsou efektivnější než míčky, hlavně pokud jsou svítící, ovládání není o moc těžší, jde o stejný princip. Kužely už vyžadují velkou obratnost a zručnost, nezáleží pouze na udržení ve vzduchu, musejí se chytat drždlem do dlaně, což je docela těžké, navíc u hořících kuželů nemáte na výběr.

Diablo

Dvě vodící tyčky, mezi nimiž je provázek, roztáčí diablo, které vypadá následovně:

Diabola jsou k dostání velká, malá, tlustá i tenká. U této hračky existuje množství triků, jako u žádných jiných.

Většina těchto hraček je k dostání ve třech variantách:

1. normální
2. svítící (UV)
3. hořící

Nejvíce žongléřských hraček je hořících (švihadla, tyče, řetězy, firesticky).

U každé hračky trvá dlouho, než se s ní naučíte. Napoprvé se vám nic nepovede. Musíte dít a dít. Naučíte se základ, potom nějaké triky, a potom si začnete vytvářet vlastní triky, vlastní styl. Nejvíce zkušeností s danou hračkou posbíráte na žongléřských akcích.

Jednou z nich byl i Off CIRKUS 2002.

Off CIRKUS 2002 proběhl v Paláci Akropolis dne 19. ledna 2002.

Samotná show začala v 19:30, ale již od 17:00 téhož dne se v PA začali scházet žongléři všech typů. Muži i ženy, děti i dospělí. Čekal jsem, že budu jeden z nejmladších, proto mě udivilo, když jsem před PA viděl pětiletou holčičku, jak si hází s flowersticky.

Ještě než jsem vstoupil, věděl jsem, že mě čeká skvělý večer. Nasvědčoval tomu i program, na kterém bylo klasické žonglování, UV Performance a Fire Show.

Vstoupil jsem do hlavního sálu. Předemnou si spolu proti sobě házeli dva žongléři. Každý měl tři kužely. Vlevo ode mě si někdo házel se dvěma diaboly. Ani jsem se nestačil kouknout jak to dělá, a musel jsem uhnout před řetězy.

Show ještě nezačala, a tak si každý, kdo chtěl, mohl žonglovat na zatím volném hledišti nebo rovnou na scéně, na kterou vedly schůdky. Na začátek jsem se radši odebral do kouta a oněměle pozoroval, co se přede mnou odehrává. Jako na každé akci i zde mělo svůj stánek „žonglování“, obchod, kde se tyto věci prodávají.

V 19:30 to vypuklo. Na jevišti po sobě přicházeli žongléři, každý s jinou hračkou.

Každý předvedl víceméně maximum toho, co se dá s hračkou udělat.

Byla to opravdu nešední podívaná. O doprovod k žonglování se postaral DJ z Gardenzitty.

Po těchto žonglérech vystoupili žongléři, kteří umí víc jak s jednou hračkou.

Například někdo přišel, začal se sticky, pokračoval diabolem a řetězy, dále míčky a kruhy, zakončil tak, že si stoupl na jednokolku a na ní žongloval s pěti kužely. Opravdu by mě zajímalo, jak to všechno zvládá.

Na řadu přišla mnou očekávaná **UV Performance**.

Všechna UV světla zamířila na podium. Ostatní zhasla. Oranžový drak vpochodoval na podium. Následovala ho žlutá ryba. Po nich dva třímetrový obří (na chůdách), kteří si po chvíli začali házet s kužely. Poté UV-sticky, UV-diablo, UV-řetězy, a vše ostatní, co sem patří.

Vzhledem k tomu, že žongléři nevystupovali za sebou, ale pohromadě, moje očekávání se splnilo. Podivný zhluk barev doplňovalo i oblečení žongléřů. Žluté, zelené a červené pruhy jste mohli vidět na každém z nich. K tomu černé pozadí a pomalované obličejy, barevné rukavice a několikabarevné žongléřské hračky. Barvy doslova litaly před očima.

Off CIRKUS 2002

Ale všechno má svůj konec, a tak i žongléři následování drakem se po 15 minutách odebrali pryč (úplně pryč se odebrali jenom někteří, kdežto jiní, asi zručnější, se šli připravit na fire-show).

Po zhruba půlhodinové přestávce, kterou většina žonglérů (tudíž i já) strávili žonglováním před podiem (zatímco jiní šli do jednoho z barů), se hlediště začalo plnit a na podiu se připravovali jakési „koberce“ proti ohni. Všechny přípravy nasvědčovaly ohni, nebezpečí, odvaze, a skvělým výkonům od žonglérů. Vypukla **Fire-show**.

Na podiu byl jakýsi stůl a na něm podivná boule přikrytá černým závěsem. Fire show zahájili dva plivači ohně na každé straně podia. Po několika plamenech, jež jim vyšly z úst, se boule na stole začala zvedat. Černý závěs spadl na zem a na stole seděla v tureckém sedu žena, která měla v každé ruce tyč na konci omotanou hadrem napuštěným benzínem. Polikačka ohně. Plivači ohně odcházeli, ale ještě zapálili tyče v rukou polikačky ohně, než je vystřídali dva žongléři s hořícími kužely. Zatímco si házeli, před nimi polikačka ohně předváděla svoje. Ze začátku jen tak jezdila zapálenými tyčkami po svých rukou a po celém těle, poté polykala jednu hořící tyčku za druhou. Postupně se na podiu vystřídaly všechny hračky, až na jednu, na kterou jsem marně čekal celou fire-show. Hořící diablo. Ano, jedině hořící diablo se neobjevilo na scéně. Sice jsem ho viděl, ale nezapálené. No nic, snad se někdy dočkám.

Tím končí Off CIRKUS 2002. Po fire-show se sice dalo ještě dlouho do noci žonglovat (taky se žonglovalo), ale po zjištění, kolik je hodin, jsem se musel odebrat tam, odkud jsem přišel. Domů. Závěrem bych řekl, že to byla akce hodně vydařená, a myslím, že tento názor sdílí ještě hodně lidí.

Žonglování je opravdu dobrá věc, je dokázáno, že pomáhá narkomanům a že slouží nejen jako zábava, ale díky nutnosti jednobodového soustředění i jako účinná terapie, relaxace či meditace.

Doufám, že touto ukázkou jsem vám alespoň trochu přiblížil svět žonglování.

Pokud by vás žonglování zaujalo, podívejte se na www.zonglovani.cz, kde najdete vyčerpávající informace o žonglování.

Hynek Trojáněk

UV performance – množství barev splývalo dohromady

Fire-show – hořící kužely

Byl to příjemný zmatek

Reportáž ze soukromého gymnázia **Budánka**

Reportéři: Kristina Pejchochová (K. P.), Tomáš Krajča (T. K.) & David Seidl (D. S.)

Intro (D. S.)

Budánka je soukromé osmileté gymnázium pro výjimečně nadané studenty (stejně jako PORG). Školné činí cca 30 000 korun (podle našich informací nedostává Budánka žádné státní dotace). Při přijímacích zkouškách se nezohledňuje suma nabytých vědomostí, ale výše IQ. Tím však specifčnost Budánky zdaleka nekončí. Nyní si dovoluji citovat tamní období naší brožurky (tzn. informace berte s rezervou): „Škola poskytuje studentům nadstandardní individuální péči (práce ve skupinkách v počtu 5–16 studentů, na škole panuje rodinná atmosféra, která je nezřídka provázena oboustranným tykáním). Škola zvláště pečuje o studenty se specifickými poruchami učení. Máme vlastní systém hodnocení (např. písemné slovní, bodové a procentuální).“ Studenti v septimě a oktávě mají jen minimum povinných hodin a polovinu jejich rozvrhu tvoří volitelné předměty. Těch je otevíráno velké množství, některé z nich jako kroužky Mensy, tj. se na ně mohou přihlásit i lidé mimo školu. Platí zde prý nepsané pravidlo, že studenti nebývají vyhazováni z hodin (pro některé naše profesory by to byl asi silný turek s pořádně hnusným lógrem). Pro Porgány není bez zajímavosti, že členem profesorského sboru je také Michal Arnot.

První dojmy (T. K.)

Budova gymnázia nás na první pohled zrovna nezaujala – připomíná po pravdě spíše kasárna. Vnitřek je stísněný a ani třídy na tom nejsou o moc lépe. Na druhou stranu okolí vypadá o mnoho lépe než naše „velká zahrada, kterou využíváme k hrám a výuce“ – okolo Budánky je velký park, kde se podle všeho najdou i vhodná místa ke kouření (to

je pokrytecky zakázáno i na dohled školy). Přišli jsme v den otevřených dveří, takže nepřekvapí pečlivě uklizené třídy, vstřícní profesoři i studenti a úsměvy na každém rohu. Obdarování letáky a brožurkami se rozdělujeme na první přístupné hodiny...

Angličtina, oktáva, Levi Davis (K. P.)

Angličtina se na Budance vyučuje čtyři hodiny týdně po celých osm let studia. Studenti jsou rozděleni do tří skupin podle pokročilosti. Dvě hodiny týdně vede český lektor, zbylé dvě jsou konverzační s rodilým mluvčím. Zúčastnila jsem se takové konverzace v nejlepší části oktávy, možná i proto na mě zapůsobila velmi příznivě.

Zmateně jsem čekala v malé třídě a pozorovala tři oktávány, z nichž jeden seděl na lavici a brnkal na kytaru (činil tak i v průběhu vyučování, kromě zhruba 10–15 minut, kdy se ve třídě ze záhadných důvodů nevyskytoval – asi se zapomněl po přestávce vrátit).

Když vstoupil asi šestadvacetiletý blondák Levi Davis, nepochybovala jsem, že přichází další spolužák. Že jde o anglického native-speakera, jsem pochopila v momentě, kdy na něj ostatní začali pokřikovat a hovořit – plynou angličtinou.

Před osobními záležitostmi (například: Levi umí výborně vařit, dokonce se tím po příjezdu do ČR před necelými pěti lety živil („Pět let, a pořád je tvoje čeština tak mizerná,“ poznamenal kdosi)) však měla přednost příprava k blížící se maturitě. Otázky ještě nebyly zcela definitivně určeny a Levi měl za úkol je podle zkušeností z hodin dotvořit. Vytáhl tedy papírové pole s nápisy jako Hotels & Restaurants, Global Issue, Books a hrací kostku, studenti zase různé mince. Princip hry je

jasný: na téma, které vám padne, musíte minutu povídat. Žádné vyhazování, občas free question (Levi se ptal, kolik vajec bychom snědli, kdyby nám za každé dal pěti-stovku) a v cíli – congratulation, you graduate (actually, nikdo se k cíli nedostal, ale komu by to při pohledu na velkou černobílou fotku Leviovy kočičky Milušky vadilo... :o).

Není divu, že Levi zaručeně patří k oblíbeným profesorům. Dozvěděla jsem se, že za posledních osm let se na Budance vystřídal značné množství native-speakerů (prý třicet až čtyřicet) a většina vyučovala nám dobře známým „xerox střídá xerox“ způsobem. Na osobnosti je zřejmě třeba mít štěstí.

Výpočetní technika, sekunda, p. prof. „Vampyr“ (T. K.)

Učebna výpočetní techniky s poetickým názvem Lab je malá místnost doslova k prasknutí narvána cca patnácti FUNKČNÍMI počítači s internetem, ke kterému mají mimo hodiny studenti přístup (o tom se nám i nadále může jen zdát). Ovšem nábytek není z nejkvalitnějších, obzvláště židle bez opěradel nejsou pro záda tím pravým ořechovým.

Vyučujícímu neřeknou studenti jinak než Vampyr, jde o mladého člověka, kterému lze tipovat okolo dvaceti let. Třída je vyzdobena velmi nevkusně nefunkčními součástkami a logy Linuxu a Dooma. Tabule černá, křídová. Na první pohled zarazí nezámek velké části studentů o probíranou látku, který je ke všemu tolerován – jen čas od času Vampyr napomíná některého sekundána, aby přestal hrát hry a sledoval výklad. Přesto se může stát, že jeden z nich hlasitě zvolá, že má novou úroveň do Pacmana, a dva či tři se k němu bez nějakých skrupulí běžící podívají.

Probírají se Unixové příkazy SORT (seřadí soubor podle zadaných parametrů) a CUT x PASTE (asi každý uživatel Windows tuší, o co půjde) s příslušnou syntaxí, jejíž znalost je vzápětí prověřena jednoduchým příkladem. Potěší individuální přístup – nadanější student v zadní lavici dostává zvláštní úkol, který nakonec úspěšně řeší. Avšak hodina působí někdy nepřipraveně, profesor se teprve v jejím průběhu rozmýšlí, co všechno vlastně studentům prozradí, co by měli umět, co jim říká jen jako zajímavost, často váhá. Ve chvílích, kdy musel po stoprvé opakovat zadání úkolu, mi ho ale bylo upřímně líto.

Výpočetní techniky mají sekundáni dvě hodiny týdně, jejich znalosti jsou ověřovány testy na počítačích, kdy mají k dispozici nápovědu operačního systému, ale už ne internet a vlastní sešity. Výuka směřuje ne k dokonalé znalosti příkazů a jejich použití, ale ke schopnosti si příslušné informace najít v dokumentaci a na síti.

Čeština, kvinta, p. prof. Nejedlý (D. S.)

Dvouhodinová gramatika/stylistika začala svižným mluvním cvičením. Poté profesor rozdál opravené testy a vysvětloval časté chyby – nic tak vzrušujícího. Pak ale přišlo velmi zajímavé cvičení – studenti dostali xerox se čtyřmi krátkými úryvky, přičemž každý úryvek byl v jiném jazyce a úkolem bylo uhodnout, o jaký jazyk se jedná. Když studenti celkem bez problémů určili ukrajinštinu, zpozorněl jsem. Jediný jazyk, na který nepřišli, byla ruština (sic!). Ruku na srdce – poznali byste ruštinu od ukrajinštiny? Studenti měli většinou velmi kultivovaný projev a byli schopni vést konstruktivní diskuse (v tomto ohledu Porgán zaostává). Následovala výkladová část, ve které se projevila skvělá erudice p. prof. Nejedlého (líbilo by se mi, kdyby ho PORG „nakoupil“ jako posilu na příští sezónu, jako náhradu za odcházejícího Krče). Hluk ve třídě začal být nesnesitelný, děti se nahlas vybavovaly, pořvávaly na sebe a profesor se je ani nesnažil napomenout. Zvláštní. Ze třídy jsem odcházel se smíšenými pocity.

Intermezzo – školní řád (T. K.)

Na centrální nástěnce jsme našli školní řád, který nás na první pohled zaujal některými zajímavými formulacemi, které bychom v takovém dokumentu nečekali. Také je zajímavé, že některé body týkající se společenského chování platí i mimo školu – nedovedu si představit, že by tohle bylo nějak kontrolováno... Ale konkrétně. Ve školním řádu Buďánky je mimojiné napsáno:

Učitelé respektují konce vyučovacích hodin, studenti konce přestávek.

Studenti mají právo na zdvořilost ze strany učitelů, mají právo vyslovit svůj jakkoli odlišný názor, dodrží-li přitom zásady slušného chování.

Je nepřijatelné rušit učitele i spolužáky při vyučování. Každý má právo na možnost v klidu a nerušeně pracovat.

Studenti respektují vzájemnou odlišnost povahovou, názorovou i jakoukoli další a udržují mezi sebou zásady slušného jednání. Případné spory řeší kultivovaně – diskusí či jiným společensky přijatelným způsobem. Hádky, rvačky, křik apod. nejsou přípustné. Nikdo nemá právo obtěžovat druhé – ani fyzicky, ani hlukem, křikem apod.

Tak co – kolikrát jste už porušili školní řád? :o)

Matematika, kvarta, p. prof. Višňovský (T. K.)

Na další hodině mě překvapilo hned na začátku několik věcí. Že přijde deset minut po začátku hodiny člověk s omlouvou, že se zdržel hraním na kytaru v klubu, to mi nepřijde úplně normální. Třída jako místnost má otlučené zdi a zdobí ji jen pár skomírajících květin. Na nástěnce visí zadání matematických olympiád, které místní studenti pravidelně řeší. Ve volném čase jsem zkoušel zapřemýšlet nad kategorií určenou kvartánům – a moc slavně to

nedopadlo. Ale těžko očekávat, že v deseti minutách vymyslím řešení komplexní úlohy.

Učitel (možná záměrně) působí nejistým dojmem a nemá ve třídě prázdnou autoritu. Studenti mají zvyk hledat sebemenší chyby a nedokonalosti v jeho výkladu, nahlas se bavit a přerušovat vyučování dotazy mimo probíranou látku. Nepřijde mi ideální, když se deset minut zabije odpovídáním na dotazy o tom, zda má bod nějaký tvar, či zda je možné dokázat, že jsou všechny přímky shodné, nebo zda je to jednoduše axióm, což se tématu osové souměrnosti nedotýká ani v nejmenším. Zásada, že se student může během hodiny zeptat na cokoli, kterou profesor nepomněl před přihlížejícími rodiči nahlas připomenout, je sice jistě chválná, ale nic by se nemělo přehánět. V současné podobě je její dodržování kontraproduktivní. Diskuse s učitelem by také jistě byla přínosnější, kdyby se jí neúčastnili jen dva aktivní studenti a ostatní nezůstali tiše a mlčky sedět. Je trochu škoda, že se až po více než polovině hodiny dostal profesor k zadání prvního příkladu, na druhou stranu měl pro sebe prostor dvouhodinový, takže si mohl dovolit delší úvod a opakování.

Dězepis, kvinta, p. prof. Arnot (D. S.)

Dězepis je kombinací dějepisu a zeměpisu. Předmět se zabývá problematičtějšími částmi světa. Na programu byl izraelsko-palestinský konflikt. Když jsem vstoupil do učebny dězepisu, nevěřil jsem vlastním očím. Je to malinká, smradlavá místnost a místo židlí mají studenti matrace, na kterých se povalují, převalují a převážnou část hodiny spí. Zhruba dva studenti poslouchali výklad, který byl podle mého názoru zajímavý i stravitelně podaný (p. prof. Arnot mě učí zeměpis a na vysvědčení mi záleží – pozn. autora). Z těch dvou studentů navíc byla jedna slepice. A pořádná (ne že by při hodině uklízela). Zeptat se, proč křesťané šířili křesťanství, vyžaduje opravdu značnou dávku demence (i když jsou studenti Buďánky geniální). Asi uprostřed hodiny se většina třídy vzbudila a začala dělat bordel. Trošku mi bylo pana profesora líto. Za tuto hodinu jsem si vypěstoval jistou averzi k příliš liberálnímu přístupu ke studentům (i kdyby studenti profesorovi srali na hlavu, on nemůže skoro nic udělat).

Závěr (K. P.)

Na otázku, zda by Gymnázium Buďánka doporučili rodičům potenciálních primánů,

odpovídali oktavání jednoznačně. NE. V čem je problém? Škola poskytuje svým studentům volnost takřka neomezenou. Ta není vhodná pro každého a už vůbec ne pro jedenáctileté děti. Tam, kde chybí přirozená autorita učitele – a to se bohužel stává často –, panuje anarchie. Studenti přicházejí do hodin pozdě nebo raději vůbec, v učebně dězepisu mohou usnout na matracích, které nahradily stoly. Výborná výuka češtiny p. prof. Nejedlého kontrastuje s češtinou v tercii, kde se p. prof. Michal Kotrouš marně snažil usměrnit studenty a překazit jim házení vláštvek a hraní Magiců (přitom nápad s náplní suplované hodiny – hledání českých ekvivalentů cizích slov – byl více než dobrý a sami jsme leckdy měli co dělat – pozn. T. K.). Na námi položené dotazy posleze stroze třikrát odpověděl „Jo.“ a alkoholový opar, který kolem sebe šířil, vysvětloval, že obličej nemá rudý jen kvůli vysilujícímu překřikování třídy (za případné problémy se p. prof. Kotroušovi omlouváme, nicméně – posuďte svou situaci sám). Další nepřijemností jsou machinace na postu ředitele a jeho zástupce, bůhví, jestli se je někdo pokouší urvat, nebo se jich naopak zbavit. Ředitel se střídá skoro stejně často jako rodilí mluvčí. Je pravda, že v každé třídě naleznete pár cílevědomých lidí, kterým způsob studia může vyhovovat, jenže častěji narazíte na flákače, kteří při přijímacích zkouškách obdrželi patent na genialitu, což jim asi od života stačí.

Prvotní myšlenka zakladatelů Buďánky byla bezesporu krásná: vytvořit inteligentním dětem nejlepší prostředí k čerpání z hluboké studny vědomostí. Zatím však zůstává, a pokud něco výrazně nezmění, ještě dlouho zůstane, utopií.

Literární tvorba

Strýc

Lopata se zaryla do hlíny a narazila.

„Tam už je urna,“ zasípal podivný hlas hrobníkův.

„Tak tady v rohu,“ ukázala babička.

Hrobník zvedl lopatu a znovu bodl do vzpomínek a do úcty k mrtvým. Lopata zaklepala pradědečkovi na urnu, až jí otrásla.

„Tam je taky,“ zasípal hrobník.

„Tak tadyhle napravo,“ navrhla.

Hrobník pozvedl obočí a bodl. Zvedl hlavu. Nebylo třeba slov.

„Tak tamhle vzadu,“ ukázal František.

„Podívejte... máte v tom hrobu vůbec ještě místo? Vidím tam pár fleků, kde by ještě mohlo bejt volno, ale jinak je tu plno,“ sípl hrobník unaveně.

„Tak tamhle vzadu,“ zopakoval František.

„Tak dobře,“ řekl hrobník a bodl. Pak se usmál.

„Výborně, Franto,“ zaštkala babička.

Hrobník vykopal jámu a dal do ní zbrusu novou černou urnu. Potom ji zase zaházel a dal si lopatu přes rameno.

„Nashle,“ řekl a šel si po svých.

František s babičkou zůstali stát nad hrobem ještě dlouhou dobu. Pak na něj František položil růži, babička udělala ve vzduchu křížek a odešli ze hřbitova společně se dnem.

„Já ale ještě nechci umřít!“ zařval strýc, ale nikdo mu neodpovídal. František s babičkou mu zmizeli z dohledu.

„Přece ještě nemůžu umřít... přece musí existovat cesta, jak se vrátit... nebo ne?“ na hovory sám k sobě si teď strýc musel zvykat.

„Ale já chtěl udělat ještě spoustu věcí!“ zařval znovu. Čekal, že teď mu bude odpovídat pánbůh nebo někdo takový, ale bylo ticho. Byl sám sebou a štválo ho to.

„Alespoň nějaký další duše by tady mohly bejt...“ prohodil, ale pořád mu nikdo neodpovídal.

„Alespoň někdo by mi mohl odpovědět!“ zařval.

„Mohl,“ slyšel, ale došlo mu, že si odpověděl sám. Byl úplně sám.

„To mi nikdo nenamluví, že jsem žil celý život jenom proto, abych po smrti byl ve stejném světě, akorát neviditelný, neslyšitelný a nehmátatelný,“ řekl strýc a zavrtěl neexistující hlavou.

„Ale jo,“ odpověděl si.

Matěj Čuchna

Obraz obrazu

Předsín. Téměř tma. Sotva je vidět obrysy, tváře, obličej ze zdi se usmívá. Obraz mladého muže mě provází od narození. Téměř každý den jej vídávám. Dnes vypadá bezstarostně. Přesto není spokojen. Světlo si dělá nároky na neodbytné stíny, na záhyby oblečení. Oblečení vypadá spoře. Ne příliš výstředně. Spíše usazeně. Je to ještě stále chlapec. Možná že se mu už do duše vkrádá duch muže, ale ten vede nerovný boj s věkem. Zdá se, že chlapec může otevřít divákovi své srdce. Možná nechce. Je na něm něco nepoddajného. Nemůže však mluvit, je přece pouze na stěně. Nebo se snaží otevřít svou duši pouze těm, kterým věří? Hluboké oči jsou velmi zapadlé. Hlavně vráscitě. Nízko položené obočí ještě graduje onu nepřístupnost. Dříve jsem se mu smál. Občas jsem se divil. Možná že si Malíř nevybral dobrou dobu pro zvěčnění. Je na něm zřetelná únava. Kdyby se mohl pohybovat, tak by se jeho oči pomalu zavíraly. Na hlavě mu vyrůstají neuprave-

né kaštanové vlasy. Konečky zčásti zakrývají levé ucho. Jako kdyby zapomněl narovnat krk a ten teď nepřírozně visel mírně nakloněn dopředu.

Přestože jsem si odešel do koupelny umýt ruce, abych se alespoň na chvíli mohl vymanit z jeho pohledu, neunikl jsem mu. Vidí mě stále. Kdykoliv se na něj podívám, čeká už na mě i se svým pohledem. Dokážu v něm najít výsměch sama sebe i porozumění. Pláč i smích. Radost i smutek. Vidím jej všude, nicméně všechny tyto obrazy jsou originály i napodobeniny najednou. Jsou stále stejné a vždycky jiné. Jsou to pouze obrazy. Odrazy skutečnosti, v níž se zhlížíme. Ctíme je pro svou dokonalost. Pro stejnou vlastnost je však nenávidíme. Někdo před nimi promarní celý život. Každý v něm vidí něco jiného. Každý se v něm zhlédne. Každý v něm spatří sama sebe. Jsou to jenom zrcadla.

Jakub Klein

Had

Tečka zprvu letící proti vyšisované modré obloze počala nabývat jasnějších obrysů, a když už byla jen nepatrný kousek nad zemí, udělalo to to, co teď vypadalo jako hodně ošplhané lano z tělocvičen, jakési „uuiiiiiiii“ a zabořilo čumák do písku.

Vrata brány, vzdálené asi čtyřicet kroků od místa dopadu, se zabouchla a odněkud

z hlubin čehosi obehnaného vysokánskými zdmi se ozval hluboký, mocný hlas, který zahřměl: „Stvůro bezbožná, za svůj hanebný čin odsouzena budeš na věky věkův k odporu a pohrdání. Kdokoliv zří tě, prchne s výkřikem před tebou a jméno tvé symbolem slizkosti stane se! Zmiz neřáde a dobře si zapamatuj: NIKDY, nikdy ti nebude dovoleno

byť jen nahlédnout rajsskou branou, dokavad existovat budu!!!“

Krajinou se rozlehlo další zahřmění. Klid. Ticho. Bílé mráčky dál pluly po nebi a ani lísteček se nepohnul. Uprostřed rozpáleného písku ležel v prachu – Had.

Slunce se začalo klonit k obzoru, smrákalo se, minula noc a bylo ráno, den druhý.

Had se zvedl, protřel oči a pokoušel se zaostřit na stín, který stál před ním.

„Orel!“ pomyslel si. „Ale ne, ten teď někde žere trávu nebo si hraje s křečkem. Co ten by ty děláš?!“

„Ježíši Kriste! Jak dlouho tu chceš ležet? Akorát ti bude blbě ze sluníčka,“ řeklo to vysoké před Hadem. „A vůbec, nemáš sirku?“ Had trošku nevěděl, která bije: „Ssirku? Co prossím?“

Přestal mžourat a zahleděl se na cizince důkladněji. „No to, ne! Co ty tu děláš?“ Před Hadem stál sám archanděl Michael. „Ticho, pšt! Ještě tě někdo uslyší!“ Michael začpal Hadovi chřtán, popadl ho za ocas a táhl tím horkým, pálivým pískem dál a dál a pryč, a protože had byl přece jenom na sluníčku moc dlouho, udělalo se mu trochu špatně. Když se probral, obtočen kolem Michaelova předloktí, zrovna svítalo. A bylo jitro, den třetí.

„Tákže, panstvo,“ zvolal poněkud teatrálně Michael, „abychom si to shrnuli, tohle je had a...“ „Had!“ zvolal Had a pak mírněji dodal „Prossil bych.“ „Dobře, takže tohle je Had, a Had tu teď bude žít s náma. Je to taky vyvrhel, takže se podle toho k němu všichni chovejte.“ Poplácával Hada po zádech a šel si po svých.

Kolem Hada se mezitím utvořil kroužek zvědavců. Konec konců, kdekoliv se objeví někdo nový, a ještě k tomu taky vyvrhel, vždy se najde nějaký ten kroužek zvědavců. „Vražda?“ „Smilstvo?“ „Krádež?“ ozývalo se z hloučku.

„Já, promiňte, já ssse nechci vměšššovat,“ odkašlal si Had, „ale já jsssem nic ššššpatného neprovedl.“

„To sou kecy,“ zahučel někdo v davu, „já slyšel jiný věci. Vono se mluví vo spiknutí, jakože prej vyhnání lidského rodu, a tys to měl jako vrganizovat!“

„Ale já jsssem opravdu nic ššššpatného neudělal,“ Had už začínal natahovat, „vždyť já jsssem tu chtěl jenom pomoci! On pořád říká, že to bude v pořádku, že to přeci nejní nic ššššpatného a já...“ hlas se mu zlomil, Had začal neartikulovaně štkát a zhroutil se na zem.

„Kdo von?“ přistoupil k němu opelichaný potkan a dal si ruce v bok: „To se ti teď lehko svádí na jiného, holenku, ale před náma se fakt přetvařovat nemusíš. Vezmi si třeba mě. Žral jsem brouky? Žral. A poctivě se teď za to zodpovídám. Taky bych moh říct, že mě navedl třeba támhle kůň, ale nevymlouvám se, hezky si tu teď sním, co sem si jako nadrobil. Hele, všichni víme, za co tě Von vyrazil, tak si tu nehraj na svatýho.“

„Vždyť to byl omyl, já jsssem opravdu nechtěl, aby to tak dopadlo.“ Had si utřel slzy, povzdychl a s pohledem upřeným v dále začal vyprávět: „To ono to bylo nerozumění, tedy vlasstně sssnad abych začal od začátku: Když Bůh ssstvořil Adama, jéje, to bylo radosstí. To assí ještěšššť všššichni, co tu jssste, pamatujete. To se ssslavilo, až to

hezzký nebylo. A jessstli se nepletu, pár tvorů to trochu přehnalo, že pak byly i nějaké deportace.“

„Hele neuhejbej, neuhejbej, jo?! To se holt někdy stane,“ ozval se kůň a při vzpomínce na večírek mu nozdry zrudly jako malina.

„Tak po večírku, to bylo pořád ‚Adámku sssem‘ a ‚Adámku tam‘ a ‚Koulužššku, kulíšššku, jehňátko moje, koťátko, sssrmečku a boběčku‘, až to hezky nebylo, ale ssslovo Boží je jednou ssslovo Boží, tak co. A tak Adánek rrossstli, klouček jako bouček,“ Hadovi se zaleskly oči, „ale to víte, Boží povinnosstí jsou rrossssáhlé, a tak trávil Adam čím dál tím víc času sssám, bez dohledu Otce. On, byl to vždycky trochu uličník, kočky tahal za ocas, občas kamenoval papoušššky, ale v jádru to byl ssslušný hoch. Jenomže pak přišla puberta. Víte, on ho toho chtěl Bůh ušetřit, tak si říkal, jako že ho už uplácá nějak dospělého, sssrovaného s životem, zmoudřelého...“ povzdychl. „No, ale stejně ho toho neušetřil.“

Dav už sebou začínal trochu šít, přestávaly ho bavit Hadovy úvahy, a tak musel plaz zostřit tempo. „Léta plynula a Adam nevěděl roupama co by. A tak si začal vymýšššlet. A že chce kolo – dostal kolo, pak že by chtěl éroplán – Bůh vymyssslé éroplán, no a nakonec, že je mu smutno, že se cítí zanedbáván, citově ssstrádá a mívá takové ‚divné, trudnomysslné stav‘. Boha tahle zpráva hrozně poděsila. Tak mu nejdřív vytvořil psssa, aby Adam nebyl tak sssám. Jenže pes vyrost, zessstárl a pošššel. Co noci tenkrát Adánek proplakal.“

Had se rozhlédl kolem, všichni tvorové byli naměkko. Pár jich žmoloulo mokré kapesníky v dlaních, popotahovalo a potkan odešel s tím, že mu „...něco spadlo do oka, no“.

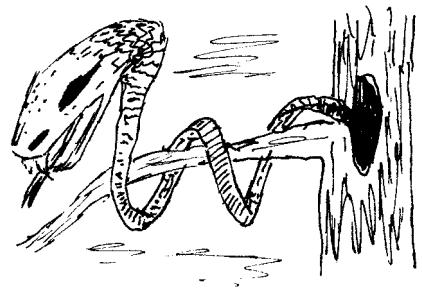
A tak se zhluboka nadechl a pokračoval: „A proto se Bůh rozhodl, že mu ssstvoří kamarádka. Když jednou Adam usssnul, vytrhl mu žebro z těla, trošku to zaňahnal hlinou a pojmenoval Eva. Adam? Ten vám byl šššššstaven! Dokonale ššššstaven. Chmury zmizely stejně rychle, jako se objevily, v noci klidně ssspal, a kudy chodil, zpíval jako o život. Ale...“

„Ale?!“ vzkřikl dav a výhruzně pokročil směrem k Hadovi.

„Ale, pak to šlo vššššechno do háje. Ona se mu totiž začala hrozně líbit. Chodil jak tělo bez duše, různě zakopával, psssal takový divný rýmovačky jako ‚růže, jsi růže, jsi růže‘ a pořád někde orvával kytky.“

„A?! A co ona?!“ Napětí bylo už takové, že by se dalo krájet. Někteří si nervózně drtili ruce, pár jich vzrušením omdlelo.

„Nic. Víte, ona Eva byla hrozně fajnová holka. Jenomže malinko natroublá. To ona se sss nim pořád vodila za ručičky, jako že budou jako ‚bratr a sssstra‘. Tohle ale Adama dovádělo k šššššenství. Zkoušel to na ní s motýlkama, kytičkama, jenomže Eva se vůbec, ale vůbec nechytala. Tak on, že chce jinou, která by ho brala takového, jaký je, která by rozuměla jeho pocitům a tužžžbám.“

„Prasák!“ Několik feministických muflonek neskrývalo vztek. „Hale co, prasák, normálka chlap to byl, né?“ ozvalo se z druhého konce kruhu. Had pochopil, že se schyluje k bitce, a tak rychle pokračoval, chtěje tím uklidnit situaci. „No, ale Bůh to sssamozřejmě zamítl, že prý jí jednou má, tak ať si jí kouká hledět, a že mu jinou už neuhňácá. Jenomže Adánek se nějak dozvěděl o Ssstromu poznání.“

„Jak jako ňák?! Vždyť to si mu řek přeci ty!“

„Ale kulový!“ ohradil se Had. „Proč bych mu to říkal? Vždyť já je měl rád takový, jaký byli. Nezkažený, počesstný a cudný. Zkrátka a dobře, Adam ten strom našššel, ale nemohl se k němu dostat. On totiž nebyl úplně moc vyssokej. Ssspiš přeck. A tak mě začal přemlouvát. To bylo pořád, ať z něj utrhu jablko pro Evu a hlavně ať jí ho dám já, že od něj sssi ona nic nevezme. No, a já si říkal, že jí chce chudák udělat radosst a že se assí někde chytli a ona se sss nim teď nebaví. Ona Eva je holka sssice moc milá, ale trošššku hádává. A tak jsem utrhl jablko, hezky ho opucoval a donesssil jí ho, ať se už jako na Adama nezlobí, že on to tak určitě nemyssslé.“

„Ty seš ale blbej!“

„To ssse vám teď říká, ale já byl naivní, prossstá duše citlivá. Tak já jí ho donesl, ona sssi vám jenom párkrát dobla, že prej kvůli linii, a hned utíkala za Adamem. A já sssi vám říkal, že je to krásný, když se mají dva lidé tak rádi, a hlavně že už Adam přessstane remcat. Jenomže potom...“

„Potom?!“

„Začalo vyšetřování. To bylo pořád ‚Jména! Jména‘ a začalo se vyhazovat. Já sssi myslel, že mě ssse to netýká, ale pak jednoho večera pro mě přišli z mravnosstního. Byl jsssem obviněn z napomáhání k poznání, z kažení čistých duššš a z veřejného pobuřování. Odvolával jsem se na Adama, ale ten tvrdil, že on nic, a tvářil se jako nevinátko. Co já toho vytrpěl a zkusssil! A komu sssi myslíte, že Bůh uvěřil spíšš?“

„Adamovi!“

„Sssprávně, tomu holobrádskovi prohnánu. Pohaněn, proklet a vyhnán jsssem byl, a přítom ssskoro bez viny.“

Had se rozplakal, už v sobě nemohl udržet všechno to bezpráví, ústrky a křivdy. Plakali všichni. Tvorové se vzájemně objímali, utěšovali a občas někdo pronesl: „Ten bidák Adam!“ „Nebohý Had!“ anebo „Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.“

Rozpálenou pouští šel muž se ženou...

Anna Kletenská

Nejmladší

Primánské hodiny literatury zahajujeme vždy čtením nebo recitací dvou libovolných básní. Když přišla řada na Jakuba Hankiewiczze, přečetl nám dokonce za doprovodu hudby báseň polské básničky Szymborske v polském originále a pak ji spatra plynně přeložil

do češtiny. Požádala jsem ho, aby báseň přepravil jako bilingvu pro Porgazeen, a tak vám nabízíme výsledek.

V literárních hodinách se sekundou jsme zase zkoušeli, inspirování reflexivní poezii různých básníků, napsat vlastní text. Zdálo

se mi, že báseň Magdy Hlaváčkové by zasloužila zveřejnění a že by mohla potěšit i okoralá intelektuálská srdce čtenářů Porgazeenu.

Přeji hezké počtení.

Magda Podaná

Wisława Szymborska se narodila v roce 1923 a je nejznámější polskou autorkou lyrické poezie. Většinu svého života strávila v Krakově, kde žije dosud. V roce 1948 ukončila na zdejší univerzitě studium filologie a sociologie. Básně píše od roku 1945 a za svou tvorbu získala mnoho státních i mezinárodních ocenění. Její básně jsou překládány do mnoha jazyků na světě. V roce 1965 byly její básně poprvé přeloženy do češtiny. Nejvýznamnějším oceněním její tvorby je udělení Nobelovy ceny za literaturu v roce 1996. Její poezie má reflexivní a filozofický charakter.

A teď jedna z jejích nejkrásnějších básní:

překlad Jakuba Hankiewiczze: ROZHOVOR S KAMENEM

Klepu na dveře kamene.
– To jsem já, pusť mne dovnitř.
Chci vejít do tvého nitra,
porozhlédnout se kolem,
nasát tě jak vzduch.

– Odejdi – říká kámen.
Jsem hermeticky uzavřen.
Dokonce i rozbité na kusy
zůstaneme hermeticky uzavřeny.
Dokonce i rozdrcené na písek
nepustíme nikoho.

Klepu na dveře kamene.
– To jsem já, pusť mne dovnitř.
Přicházím ze zvědavosti pouhé.
Život je pro mě jedinou příležitostí.
Chystám se projít se po tvém paláci
a potom ještě navštívit list a kapku vody.
Nemám na to všechno mnoho času.
Moje smrtelnost by tě měla dojmout.

– Jsem z kamene – říká kámen –
a bezpodmínečně musím zachovat důstojnost.
Odejdi odtud.
Nemám svaly pro smích.

Klepu na dveře kamene.
– To jsem já, pusť mne dovnitř.
Slyšela jsem, že jsou v tobě velké prázdné sály,
neprohližené, krásné zbytečně,
hluché, bez ozvěny číchkoli kroků.
Uznej, že ani ty sám o tom nemnoho víš.

– Velké a prázdné sály,
ale v nich místo není.
Krásné, snad, ale nad úroveň vkusu
tvých ubohých smyslů.

Můžeš se se mnou seznámit, ale nepoznáš mě nikdy.
Gelym povrchem se k tobě obrácím
a celým nitrem ležím odvrácený.

Klepu na dveře kamene.

Wisława Szymborska: ROZMOWA Z KAMIENIEM

Pukam do drzwi kamienia.
– To ja, wpusc' mnie.
Chce' wejść do twego wnętrza,
rozejrzeć się dokoła,
nabrać ciebie jak tchu.

– Odejdź – mówi kamień –
Jestem szczelnie zamknięty.
Nawet rozbite na części
będziemy szczelnie zamknięte.
Nawet starte na piasek
nie wpuszczymy nikogo.

Pukam do drzwi kamienia.
– To ja, wpusc' mnie.
Przychodzę z ciekawości czystej.
Życie jest dla mnie jedyną okazją.
Zamierzam przejeść się po twoim pałacu,
a potem jeszcze zwiedzić liść i kroplę wody.
Niewiele czasu na to wszystko mam.
Moja śmiertelność powinna cię wzruszyć.

– Jestem z kamienia – mówi kamień –
i z konieczności muszę zachować powagę.
Odejdź stąd.
Nie mam mięśni śmiechu.

Pukam do drzwi kamienia.
– To ja, wpusc' mnie.
Słyszałam, że są w tobie wielkie puste sale,
nie oglądane, piękne nadaremnie,
głuche, bez echa czyichkolwiek kroków.
Przyznaj, że sam niedużo o tym wiesz.

– Wielkie i puste sale,
ale w nich miejsca nie ma.
Piękne, być może, ale poza gustem
twoich ubogich zmysłów.

Możesz mnie poznać, nie zaznasz mnie nigdy.
Gala powierzchwnia' zwracam się ku tobie,
a całym wnętrzem leżę odwrócony.

Pukam do drzwi kamienia.

První, co jsem si představil, byla
velmi líbila, polština je velmi líb
ani mámin, tátův a můj není do

Magda Hlaváčková: Vzpomínka

Na zmrzlé houpačce už po staletí
naříká víla mlhy.

Z očí jí lezou tiše hvězdy
jako popel se třpytící.

A za plotem si poutník pobrukuje svou oblíbenou...

Jako by mlha nebyla –
– jako by ticho nebylo.
jenom vzpomínka.

Magda Hlaváčková

Jakub Hankiewicz

– To jsem já, pusť mne dovnitř.
Nehledám v tobě útočiště na věčnost.
Nejsem nešťastná.
Nejsem bez domova.
Můj svět je hoden návratu.
Vejdu a vyjdu s prázdnými rukama.
A na důkaz, že jsem v tobě skutečně byla,
nepředložím nic kromě slov,
kterým nikdo neuvěří.

– Dovnitř nepronikneš – říká kámen –
Chybí ti smysl účasti.
Žádný rozum ti tento smysl nenahradí.
Dokonce i zrak, hraničící s dokonalostí,
ti bude k ničemu bez smyslu účasti.
Dovnitř nepronikneš, máš sotva tušení tohoto smyslu,
sotva jeho zárodek, fantazii.

Klepu na dveře kamene.
– To jsem já, pusť mne dovnitř
Nemohu čekat dva tisíce věků
na to, abych vešla pod tvou střechu.

– Jestli mi nevěříš – říká kámen –
Zeptej se listu, řekne ti to, co já.
Kapky vody, řekne ti to, co list.
A nakonec se zeptej vlasu ze své vlastní hlavy.
Nadýmám se smíchem, obrovským smíchem,
jímž se však smát neumím.

Klepu na dveře kamene.
– To jsem já, pusť mne dovnitř.
– Nemám dveře – říká kámen.

– To já, wpuść mnie
nie szukam w tobie przytułku na wieczność.
Nie jestem nieszczęśliwa.
Nie jestem bezdomna.
Mój świat jest wart powrotu.
Wejdę i wyjdę z pustymi rękami.
A na dowód, że byłam prawdziwie obecna,
nie przedstawię niczego prócz słów,
którym nikt nie da wiary.

– Nie wejdziesz – mówi kamień –
Brak ci zmysłu udziału.
Żaden umysł nie zastąpi ci zmysłu udziału.
Nawet wzrok wyostrzony aż do wszechwidzenia
nie przyda ci się na nic bez zmysłu udziału.
Nie wejdziesz, masz za ledwie zamysł tego zmysłu,
ledwie jego zawiązek, wyobraźnię.

Pukam do drzwi kamienia.
– To ja, wpuść mnie.
Nie mogę czekać dwóch tysięcy wieków
na wejście pod twój dach.

– Jeżeli mi nie wierzysz – mówi kamień –
Zwróć się do liścia, powie to co ja.
Do kropli wody, powie to co liść.
Na koniec spytaj włosa z własnej głowy.
Śmiech mnie rozpięra, śmiech, olbrzymi śmiech,
którym śmiać się nie umiem.

Pukam do drzwi kamienia
– To ja, wpuść mnie.
– Nie mam drzwi – mówi kamień.

Jak hodnotí prima PORG

Napadlo mě, že by bylo zajímavé, kdyby primáni odpověděli na dvě otázky. Přečtěte si následující odpovědi, které jsem pro přehlednost (některé se opakovaly) shrnul (bez pořadí).

Jiří Profota, třídní primy

„Co mě na PORGu příjemně překvapilo?“

přístup profesorů k práci a žákům
způsob výuky
málo domácích úkolů
o přestávkách můžeme hrát
ping-pong, jít na počítače, hrát dámu
vyzdobení třídy dle libosti
nové židle a lavice
líbí se mi KEK
chování ostatních studentů
na přírodovědu máme tři profesory
nejednou
můžeme si vařit čaje
vykání studentům
na PORGu nejsou hysterické profesorky

„Co mě na PORGu zklamalo?“

toalety jsou jen v druhém patře
nepracuje se moc kolektivně
na škole končí několik profesorů, kteří
nás učí
že nezvoní, protože často nevíme, kdy
je konec
v počítačově by mohlo být více počítačů
rychlost zprovoznění třídního počítače
(několik měsíců)
školní jídelna
malá tělocvična
„vonící“ skříňky
že nám třídní říká studentici (v kolika
letech budeme studenti?)
mnoho nultých hodin
známkování 1–10
vykání studentům

*pusťá poušť s kamenem. U kamene se z něčeho nic objeví člověk a začne „Rozhovor s kamenem.“ Báseň se mi
ozvučná. Pro dokonalý dojem z původní básně doporučuji naučit se polsky, protože žádný překlad, dokonce
st dobrý.*

Jakub Hankiewicz

Tvorba – Balbínova literární kavárna

Zastávka saní

Zastávka saní. Na lavičce sedí osoba B, v klíně má papíry, které pokud možno diváci zatím nevidí. K zastávce přijde osoba A. Vypadá trochu jako santusák, má vousy, na sobě kabát a beranici. Vypadá dost sešle, přesto vystupuje přívětivě a energicky.

A: „Dobrý den, ogare. Ty čekáš na saně?“

B: mlčí, nezámem.

A: „Ej, chaláne! Na saně čekáš?“

B: z klína zvedne první papír, na němž je velký nápis „ne.“

A: „Tož a to tu dřepíš v týdle kládě proč?“

B: „Jen tak.“ (další cedule)

A: otočí se k jízdniému řádu. „Tož to bych rád věděl, kdy ty saně jedó. Kurňa, kdo sa v tom má vyznáť?“

B: „Ve čtvrt.“ A je však otočený k jízdniému řádům, takže vidí ZHOLA PRD.

A: „Kurňa, do Prahy, tam nechcu, spěšně sobí sprážení, no to snad né tuto, kdy to jede na Javorník, no to só chuju.“

B: „Ve čtvrt.“ (větší a tučné písmo)

A: „No to bych sa na to vysrál, to só kokoti, tým bych tag nejraději nakopal kobzole...“

B: Zatroubí na trumpetu (nebo tak něco podle možnosti), v ruce drží velkou ceduli „Sakra říkam že ve čtvrt.“

A: „Díky, chaláne. A jede to cez Javorník?“

B: „Ano, ale je na znamení.“

A: Dobrá. Dófám, že nezačne scát, nevzal som si dneska žádn é přšimundůr.“

Přijde C.

C: „Pěkné poledne, pánové.“

A: „Dobřejden, z kama vystě sa zjevil?“

C: „Přišel. Pěšky.“

A: „Jedeš též na Javorník, ogare?“

C: „Pelhřimov.“

A: „Ve čtvrt?“

C: (zakrouží hlavou) „Pětkou. V patnáct padesát.“

A: „Tož pětkó, co to je za saně, pětkó?“

C: „Povoz. Pravděpodobně pětisprážení, pane. Pročpak?“

A: „Tak sa ptám, no, enom sa ptám.“

B: „Nákej zvědavej.“

C: „Právě.“

A: „A co, že furt říkáš enem slova od p, ogare?“

C: „Prosím?“

A: „Kurňa, proč jen slova od p, si snad hluché?“

C: „Prostě protože písmeno p považuji za pěkné. Parádní. Překrásné.“

B: „Za není od P.“

C: „Předložka.“

A: „Tož a co jako, ty lulan předložky jako nejsou slova, ty chuju? Abych ta nezatahal na famfrnóh, ty, ty, ty...“

C: „Pozéře?“ B současně zvedne ceduli „Debile?“

Do zastávky vstoupí osoba D, má na sobě růžové sáčko a černé brýle. Mluví strašně nahlas. Vlastně spíš křičí. Jako pavíán.

D: Pane, vám nepřijde podezřelé, že se tu úplně čirou náhodou setkáte s mužem, který říká jen slova od p a náhodou jede zrovna pětkou v patnáct padesát do Pelhřimova? A ještě ke všemu tady čirou náhodou sedí pán, který komunikuje jen cedulemi a úplně náhodou ví, na co se ho zeptáte a zrovna má u sebe náááhodou odpovědi?“

C: „Přinejmenším pozoruhodné.“

B: „Ano, zvláštní.“

D: „Pane, jste si naprosto jistý, že to není léčka? Že to nemohou být... agenti? Moc riskujete, pane. Raději se zdekujte, než bude pozdě!“ D zdrhne pryč.

A: Po chvíli přemýšlení se začne tvářit hrozně nenápadně. „Tož ně sa nák začalo chtět scát, dojdou si tamo důle k tému stromu.“ Odejde jakoby nic, po chvíli ale začne hrozně řvát: „Au, kurňa, to bolí jak sviň, pušť ňa ho, ty chuju, co to je, au, no nech ňa, ty prasáku, já to nechcu, natahej ňa za to, au, ty kokot, to není, todle není vůbec žádná...“ zmlkne. Dvě sekundy hrobového ticha.

C, zároveň s cedulí B: „Prdel.“

B a C si podají ruce.

C: „No, tak ho snad máme, ten sadista tam dole už si s nim poradí.“

B: „Bezpochyby. Dostali jsme ho. Zavolejte, že ho máme.“

B a C v klidu odejdou ze scény.

(pro větší zmatenost publika doporučuji oba díly oddělit jiným programem a neoznámít, že jde o pokračování. Vlastně, ono to zas až tak moc pokračování v tom pravém slova smyslu není...)

Pódium je pokud možno prázdné. Pomalu přichází A, velice kulhá a nadává.

A: „Kurňa, to só chuju, au, jak teď bez tého

budu... no ježíš marjá, bože au, kurňa to bolí jak sviň, dopekol.“ Přijde D (opět mluví tak, že řve jak tur) „Muhhamade?“

D: „Pane, je to zlé. Přiliš na sebe upozorňujete. Musíte se chovat více nenápadně. Interpol teď pátrá po vousatém bačovi, co kulhá a vypadá směšně.“

A: „Kurňa a jak asi nemám pajdat, dyž to bolí jak sviň, já sa šel tam důle vyscat a ono mi to tam, nó, ukóslo...“ (potichu, ukazuje si na přirození) „no ty víš co, nó.“

D: „Zajisté myslíte famfulína, pane.“

A: „Pssst. Kde máš vósy, Muhhamade?“

D: „Musím být přece také nenápadný.“

A: „Ale kuš, kde só?“

D: „Oholil jsem je, pane.“

A: „Co, kurňa? Boha jeho, já ta praštim. Vypadáš jag nákej Američan z Vysočan. Já ti tak zpřetrham gule, ty chuju, že sa tejdén neposadíš.“

D: „Obávám se, pane, že se Vám to nepovede.“

A: „Co sa kasáš, chaláne, chceš ňa snad něco říct?“

D: (najednou z ničeho nic mluví úplně normálně) „Víte, já... nevím, jestli jste ten pravý...“

A: (taky normálně) „Ale no tak, co tě trápí, Muhhamade, svěš se starému bačovi.“

D: „A... mám být upřímný, pane?“

A: „Ale samozřejmě, ty se snad bojíš, jen povídej.“

D: „Myslím opravdu upřímný.“

A: na chvíli se zamyslí. „Jistě.“

D: „Dal jsem se k nim, pane.“

A: vytřeští oči. Po chvíli: „A to je jako všechno. Dal jsi se k nim. A kvůli tomu se mi tu málem rozbrečíš jak náký mimino. Ty vole, tebe snad trápí svědomí nebo co?“

D: „Vím, že už je pozdě. Nemohu se vám ani podívat do očí. Cítím se jako červ. Jako slizký had. Jsem zatracen.“

A: „Jó? Předpokládám, že ti dobře zaplatili.“

D: „Porušil jsem Zákon. Nejsm hodný zemřít jako člověk.“

A: „Takhle, myslím, zemřeš v daleko důstojnějších podmínkách.“

D: „Navěky zatracen. Porušil jsem zásady Džihádu.“

A: „Co všechno ti nabídlí?“

D: „Oni tomu říkají svoboda. Ten jejich způsob života. Jsem zbabělec. Zlákaly mne ty jejich špinavý dolary, sendviče, hamburgery, coca cola, drogy, alkohol...“

A: „Hmmm, to zní zajímavě.“

D: „Copak vy mne nezatrácujete? Televize, ty hrozně seriály, internet, hazardní hry, casí-

na, blondýny s umělým poprsím... Tomu oni říkají..."

A: „Hodnoty?“ odmlčí se. „Sakra a my se tu sereme s nějakým debilním Džihádem! Co za to chtěj, já to беру taky.“

D: „Cožpak to nechápete? Oni chtějí vás, pane. A já jsem vás prodal. Zradil jsem vás jako šakal. Jsem navěky zatracen!“

A: „Jak zatracen? No co, ježíš, tak mě teďka zatkneš, přečteš mi tu dementní formulku s právama a pak si v klídku odjedeš do

Las Vegas utratit pár tisíc doláčů v ruletě, zleješ se dvanáctiletou whiskou, budeš si válet zadek ve vaně s vířivkou a přitom se budeš cucat s téma nejdražšíma roštěnkama, tak vo co ti ještě sakra de? Vykašli se už na to dementní svědomí a dělej, co máš, než bude pozdě!“

D: ještě chvilku sbírá sílu, pak vytáhne pistoli. „Ruce vzhůru. Pane Usámo bin Ládine, jste zatčen pro podezření ze spáchání řady trestných činů podle práva Spojených

států amerických. Máte právo nevypovídat. Cokoliv řeknete, může být použito proti vám. Máte právo na advokáta. Pokud si jej nemůžete dovolit...“

Ženský hlas: „Kluci, večere!“

A + D: „No jo mami, už jdeme.“

Muhammad a Usáma bin Ládín odejdou na večeri.

Jan Balcar

Knihovna

0. část – předehra

Knihovnik sedí u počítače, cosi do něj ťuká, až nakonec s vítězným furiantským gestem celou věc odentruje a uvolněně se posadí s nohama nahoře. Po chvíli se klepne do čela.

K: Aha, knihy! ... Tak, copak to tu máme.

Přechází k novým knihám a čte nahlas tituly.

K: Vražedné léto, podívejme se... Satanské verše! [...] Ale tohle vypadá zajímavě, Krvavý román...

Otevírá knihu a začte se, čas od času se posměje nebo si mne ruce. Nakonec se hlasitě rozesměje.

1. část – Umění milovat

Klepe a vzápětí vchází terciánka, Knihovnik odhazuje knihu za sebe a přestává se rázem smát.

T: Dobrý den, pane profesore.

K: Co si dáte?

T: No... [híhňá se]

Krč přechází k počítači.

K: Nechcete mi náhodou vrátit... počkejte... Erotickou revue 1, Erotickou revue 2 nebo Erotickou revue 3?

T: No, vlastně...

K: Aha, jasně, co si chcete půjčit?

T: Já jenom jestli tady máte to Umění milovat, jak jste dneska říkal na hodině, od toho... no...

K: Ovidia.

T: Jo. [úlevný výdech/vzdech]

K: Počkejte, podívám se... Mělo by to tu být. Copak, vědomosti z Erotických revuí nestačí?

T: Ale když vy jste říkal, že ten Ovidius je lepší.

K: Určitě. Ve starověkých knihovnách šlo o jednu z nejoblíbenějších knih, především mezi mládeží. A ne náhodou!

T: Dáte mi ji teda, prosím vás?

K: Samozřejmě, chvíli počkejte... *přechází ke knihovně, bere inkriminovanou knihu, vrací se ke stolu ... koukám, že vás ta kniha nějak vzrušuje...*

Terciánka sleduje žádostivě Knihovníka i knihu. Napřahuje ke Knihovníkovi ruku, ten jí však nepodává knihu, ale objímá ji. Pouští knihu a celá dvojice se pomalu přesunuje ke stolu. Knihovnik jednou rukou popadne ze stolu nůžky a vráží je Terciánce do zad. Ta s výkřikem [zda bolesti či rozkoše, nechť se rozhodne divák] padá bezvládně na stůl. Knihovnik tělo odklízí.

2. část – Bible

Ozývá se hlasitě bušení na dveře, následně vpadá do místnosti Skejták.

S: Dobrý den, pane profesore!

K: Dobrý den, co VY tady děláte???

S: No, já sem si přišel půjčit knížku!

K: VY??? To si děláte legraci!

S: No jasně, teda jestli ji tady máte.

K: A co si chcete půjčit?

S: Bibli.

K: Cože? Myslíte to vážně???

S: No jasně!

K: Tak to je tedy příjemné překvapení! Co vás k tomu vedlo?

S: Nó, vona je to povinná četba...

K: Aha. Ale jste si jist, že jste na čtení tak závažného díla dostatečně připraven?

S: Jak jako připravenej?

K: Jestli máte dostatečně široké obzory, abyste dokázal chápat poselství, která vám budou sdělena.

S: A co jako bych měl vědět?

K: Mohl bych pro vás něco udělat, jestli byste měl zájem.

S: Né, to je dobrý...

K: Nebojte se, to nebude tak nezázivné jako klasické vyučování. To je násilí, brutalita, MASO, rozumíte?

S: Fakt?!?!?

K: Tak co, ještě pořád nechcete?

S: Povídejte! Povídejte!

K: Víte, jak se ve starověku popravovalo?

S: No voběšením, ne?

K: **Túdle nůdle!** To bylo brutálnější než nějaký váš Mortal Kombat! Pěkně ukřižovat, někdy i hlavou dolů!

S: Ukřižovat? To je jak co???

K: Vidíte támhleten kříž?

S: No.

K: Já vám to názorně předvedu. Stoupněte si takhle před něj a opřete se. Ano. Teď zvedněte ruce, abyste je měl na těch prknech. Výborně. Nohy dejte k sobě, můžete takhle přes sebe nebo vedle, to je jedno. No vidíte. Teď jste přesny starověký zločinec. A já teď tady vezmu kladivo a hřebíky a přibiju vám nohy a ruce k tomu kříži. *Vše, o čem mluvím, je provedeno, rychleji, než se nebohý skejták stačí vzpamatovat.*

Tak, teď vám ještě zacpu pusy, abyste mi tady moc nekřičel a neplival mi tady krev na parkety – ony se sice dobře čistí, ale dostat z nich krev je skoro horší než z koberce – a tak za hodinku, možná dvě to máte za sebou.

S: Ježišmarjá, von to myslí vážně! Pomoc! Pomoc!!! Kurva, to je bolest!!!

Knihovník vráží Skejtákovi do úst roubík a vrací se ke své oblíbené knize.

3. část – Děti ze stanice Zoo

Vchází nesmělá Primánka. Knihovník nenápadně zasunuje knihu mezi ostatní do regálu.

P: Dobrý den.

K: Dobrý den, co si dáte?

P: Pane profesore?

K: Ano?

P: Můžu se vás na něco zeptat?

K: Jistě, jsem tu k vašim službám. *Chvilku trapného ticha.*

K: Tak se ptejte, nebojte se, já nekoušu.

P: Máte tu něco o d... *Upadá do záchvatu smíchu.*

K: O dětech?

P: Ne. *Smích.*

K: Tak o dementech? Že vy jste se učila s kvintou místo toho třídního výletu!

P: Ne, já myslela o dr... *Další záchvat smíchu.*

K: Aha! O dracích! Tak vy máte ráda fantasy. No nakonec proč ne, ale té tu moc nenajdete.

P: *Na chvíli se jí daří ovládnout smích. O drogách! Další záchvat.*

K: Tak takhle. No, to vám můžu nabídnout jedině Děti ze stanice Zoo.

P: Fakt? *Smích.*

Knihovník přechází k počítači a nechává si vyjet seznam.

K: Máte štěstí, na téhle škole je to dost oblíbená kniha, ale zrovna ji někdo vrátil.

P: Kdo?

K: Počkejte, podívám se vám... aha, Bezunková.

P: Kdo to je?

K: Tu neznáte, už sem dva roky nechodí.

P: Dáte mi to teda? *Smích.*

K: Počkejte chvílku. *Vyráží pro knihu, Primánka si zatím prohlíží obsah jeho stolu, až narazí na ohromnou injekční stříkačku.*

P: Já, co to je?

K: Co?

P: Tohle! *Ukazuje publiku stříkačku.*

K: Aha, toho si nevšímejte, to je pro osobní potřebu. Nikdo sem moc nechodí, tak si tady občas taky trochu šlehnou.

P: A co v tom je?

K: Chcete vyzkoušet?

P: Vy byste mi dal?

K: No jasně.

P: Tak jo.

Knihovník pouští Primánce trochu obsahu do žil, ta vydává hrozivý výkřik.

P: Co v tom sakra máte????!!!!???

K: Kyselina sírová. Ale jenom osmdesátiprocentní, nebojte se. To se nerozpustíte hned, ale až za pár minut...

Primánka padá na zem a Knihovník ji odklízí. Obrací se k publiku. Morální ponaučení:

K: A z toho plyne děti co? No že nemáte brát drogy, přece!

4. část – Pravidla českého pravopisu

Vchází Oktáván.

K: Á, dobrý den, vítám vás po dlouhé době zase v knihovně.

O: No jo, už jsem tu nebyl ani nepamatuju.

K: Co já vim, tak naposledy v primě. Tak se tu posadte do psychotronického křesla a povídejte.

O: Jakého křesla?

K: No my mu tak říkáme...

O: A co byste tak chtěl slyšet?

K: No něco vás sem asi přivedlo, ne?

O: To jo, ale...

K: Co?

O: Když já se stydím...

K: Prosim vás. Předem mnou se stydět nemusíte, já jsem psycholog. Jen se vyzpovídejte.

O: No... vlastně jsem si chtěl něco půjčit...

K: Souvisí to nějak s tím, za co se stydíte?

O: Souvisí...

K: Tak mluvte.

O: Nemáte tady náhodou Čítanku pro první třídu?

K: Je tady jenom Čítanka antické literatury, ale to se v primě stejně bere, takže by vám to mohlo posloužit. Chcete?

O: Ale já myslel základní školy.

K: Cože? Na co VY potřebujete Čítanku pro první třídu základní školy???

O: Na přípravu k maturitě přece!

K: Prosim vás, jak vám může taková věc pomoci u maturity?

O: No, já jsem se chtěl učit a tak ňák jsem zjistil, že neumím číst.

K: COŽE??? VY NEUMÍTE–

O: Neumím, ale to je proto, že jsem v první třídě chyběl, pane profesore.

Knihovník soptí a sotva popadá dech.

O: No a jak jste říkal, že si máme vždycky zameškanou látku doplnit, tak jsem si chtěl doplnit taky tohle.

Knihovník rozlícen na nejvyšší míru popadá klávesnici a začne s ní nebohého Oktávána mlátit, až tento padne k zemi mrtev. Přítom mu spílá:

K: Vy jeden plantážníku! Lotře nevychovaná! Demente jeden imbecilní! Vy jeden dihybridní recesivní homozygot! Vy kvantifikátore jeden negovaná! Vy VOLE!

5. část – O sebevraždách

Vchází Intelektuál a s rozmáchlým gestem Knihovníka zdraví.

I: Salvé, magistra nostra carissima, laetifica, pulchra et domiseda!

K: *Úsměv.* Chtěl jste snad říci magister... neměňte mi pohlaví, prosím, já jsem s tím svým docela spokojený...

I: Minimě véro! Přišel jsem, viděl jsem a řekl přesně to, co jsem říci chtěl, čímž jsem zvištězil a mohu si dát dobré víno.

K: No, hádat se s vámi nebudu. Co si dáte?

I: Co si dám? Ach, jak impotentní otázka!

K: Myslíte irelevantní?

I: Myslím otázka s nulovou informační hodnotou.

K: To ale není účel otázky – ta má naopak za cíl nějaké ty informace z dotyčného vytáhnout, pokud vím.

I: Tedy na češtináře je sofistikovanost všeho projevu vskutku nicotná. Ale nakonec – vanitas vanitatum et omnia vanitas, že? Tedy, abych se dostal k tomu, co si chci půjčit jest majetkem knihovny apokryfně-aluzivní kombinace mezi esejem a červenou knihovnou, svitek O sebevraždách?

K: Tedy tou definicí bych si nebyl zrovna jist, ale sebevraždy tu máme.

I: Vskutku? Ach, jaká šťastná náhoda, tedy spíše jaký šťastný úmysl mě dnes přivedl sem, do podzemního ráje. Není to poněkud zvláštní, že se dole, pod povrchem, nachází místo, které se vpravdě nemůže srovnávat s Edenem, zatímco na samém vrchu leží inferno, sídlo sedmnácti protřelých dáblů a dáblíc – sborovna?

K: Rozhodně je to porozuhodné...

I: Zpět k tématu. Jsem šťasten jako nikdy, že jsem konečně nalezl svůj modrý květ, cíl mého celoživotního snažení, onu vytoženou knihu.

K: Říkáte, že jste šťasten?

I: Ita est.

K: Jste si tím zcela jist?

I: Tak, jako nikdy v životě, profesore.

K: Já bych naopak řekl, že vám je velmi špatně.

I: Proč myslíte?

K: Podívejte se mi do očí. Ano, tak. Je vám špatně. Cítíte, že vám puká hlava bolestí. Dvanáct Suetoniových císařů se probíjí kůrou vašeho heterozygotního mozku na povrch zemský. Váš žaludek svírá tlak ne nepodobný tlaku, který vyvíjí špička hřebíku na dřevo, do nějž zajíždí. Vaše nohy jsou poutány k zemi silou, která odpovídá vaší tíze na Jupiteru, co dím, rovnou na Slunci. Potopa ve vašem spodním prádle si nezadá s tou, které jen o fous unikl Noe se svou Archou. Je vám ŠPATNĚ! ŠPATNĚ!

Intelektuálovi se podlamují nohy. Chvilí se potácí po knihovně, až se na malý okamžik zmátoří a vytáhne z kapsy nožik.

I: Máte pravdu. Můj život už dále nemá cenu. Nezbyvá, než podříznout si žíly. Sbohem. Pohřbete mne do základů této školy, která mi toho tolik dala.

Podřezává si žíly a padá na zem.

K: Krvavý román – toť opravdu zajímavá kniha...

Tomáš Krajča

Manuál na šílené matky

Kapitola I.

Vzbuzení

Pořídíme si kvalitní budík, vyhne se výstupu matky, která by vám vyčítala, že musí vstávat v pět, aby vše stihla, a ještě nás musí budit. Rada pro fanatiky: Vstaňte v pět také a učte se tak, jak to dělala vaše matka, když byla ve vašem věku.

„Já tě už budím čtvrt hodiny, okamžitě vypadni z té postele!“

Snídaně

Při odchodu do kuchyně nezapomínáme zhasnout, je nutné šetřit elektřinou. Nasnídáme se co nejrychleji, abychom matce nepřekáželi v práci. Na její otázky odpovídáme krátce, věčně a s úsměvem. Důležité je dávat si pozor, abychom vypadali trpělivě, matka by to mohla pochopit jako uštěpačnost. Sami hovor raději nezačínáme, nemůžeme si být jistí matčinou náladou. Neodcházíme ani na záchod, pokud nemáte sklizenou ze stolu. Matka by to uklidila za nás, za což bychom jí museli být vděční.

„Nezapomeň si banán, ať neutrácíš peníze za jídlo, nemusíš přece vydělávat i na to, co máme doma.“

Oblékání

Při oblékání dbáme na rychlost, nepouštíme si jiný televizní program, než běží v kuchyni, abychom matku nerušili. Neptáme se matky, kde je nějaký kus šatstva.

„Ne, nevím, kde máš tu sukni. Copak mám čas prát všechno, co zašpiníš? Já, která ráno vstávám v pět, abych vás živila, zatímco ty se válíš v posteli...“

Koupelna

V umyvadle smí být vlasy pouze matky. Po vyčištění zubů pečlivě opláchneme umyvadlo. Nesmíme zapomenout vypnout teplou vodu v bojleru. Po opuštění koupelny zhasneme.

„Jaktože jsi zase nevypnula ten bojler! Co když se rozbije? Co máš jiného nosit v hlavě? K čemu chodíš do školy, když si nejsi schopná zapamatovat, že máš vypnout bojler...“

Taška

Tašku si sbalíme večer předtím, pokud se tak nestalo, činíme tak ráno co nejnenápadněji. Vyhne se vysvětlení, že naše příprava do školy nestojí za nic, když si balíme až ráno.

Ty si tu tašku balíš až teď? Když jsem byla ve tvém věku...“

Odchod do školy

Do školy odcházíme maximálně do tří čtvrté hodiny. Vracení se v botách do pokoje pro

zapomenuté věci by mohlo vyvolat podrážděnost. Proto z pokoje odcházíme, až když jsme si jisti, že máme vše, co potřebujeme. Nikdy neposíláme pro věci matku.

„Vyvenčíš psa?“

„Jistě.“

„Musíš to říkat takovým tónem?“

„Venčím ho každý den, tak proč se mě ptáš?“

(Zajímalo by mě, co by mi řekla, kdybych odpověděla ne.)

Venčení psa

Pokud se pes vyvenčil příliš rychle, chvíli počkáme, než s ním půjdeme domů.

„Neříkej mi, že je pes už vyvenčený. Ty to odbýváš. Já jsem vstávala v pět, aby se náš pes ráno hodinu vyběhal.“

Kapitola II.

Co dělat přes den

Jelikož nejsme pod tlakem přítomnosti matky, pravidel je podstatně méně a mají méně konkrétní ráz. Je nutné nikde se nezdržovat, abychom neměli pozdní příchod. Sankce za něj by byla ze strany matky prudce ohodnocena. Měli bychom se dobře učit. Vyhne se popisu matčiny zářné studijní kariéry, které kvůli lenosti a bezcharakternosti nemůžeme nikdy dosáhnout. Pravidelně kontrolujeme mobilní telefon, zda nám matka nevolala či nepsala. Máme ho proto, abychom byli vždy po kontrole. Po konci školy se domů dostavíme do jedné hodiny. Zpoždění hlásíme textovou zprávou.

Kapitola III.

Příchod domů

Příchod domů je nejošemetnější část dne. Nemáme tušení, jakou má matka náladu. Praktické je pokusit se odhadnout situaci z hlasu, až vám bude oznamovat, zda psa vyvenčit či ne. Zdravíme: „Ahoj mami.“ Rychle se zujeme, abychom byli matce k dispozici. Jelikož nás matka chce vyslechnout, jdeme přímo do kuchyně a ne do svého pokoje. Protože výslech začíná větou: „Tak co bylo ve škole?“, je dobré znát nazpaměť svůj rozvrh. Obvykle je nutno pouze říci, co jsme dělali o jednotlivých předmětech. Neúspěchy sdělujeme jen, pokud je to nezbytně nutné. Z kuchyně odcházíme, pokud je výslech ukončen.

Kapitola IV.

Chování doma

Během odpoledne se kontaktům s matkou vyhýbáme. Jelikož jsme si vědomi, že matka může kdykoli vejít do pokoje, věnujeme se činnostem, za které nás nemohou stihnout

scény. Povoleny jsou domácí práce, studium a venčení psa. Jiné aktivity provádíme na vlastní nebezpečí. Většinou nás matka hned nepotrestá, ale její podrážděnost roste a zbytečně bychom jí dali podnět k hádce.

Ačkoli jsme možná unavení, spánek se nedoporučuje. Matka s ním většinou nesouhlasí s odůvodněním, že jak by to vypadalo, kdyby ona spala přes den, ačkoli pracuje od rána, tak by to potřebovala mnohem víc. Spánek si dovolíme pouze v případě, že je matka mimo město a pro jistotu nařídíme budík. Pokud se přes všechny nepříjemnosti rozhodneme, že přece jen na chvíli ulehne, oznámíme to matce společně s přesnou hodinou plánovaného vstávání. Nenecháme se vzbudit od matky, nevzbudila by nás a vyčítala by, že jsme zaspali. Po dvacáté hodině většinou už jsou oficiálně povolené výtvarné práce, psaní deníku, čtení v posteli, kouření, posílání textových zpráv, návštěva kavárny, sledování televize, práce na počítači, konzumace sušenek, zkrátka vše, co nesouvisí s povinnostmi. Ale je naším úkolem vymyslet si, co by se dalo doma dělat, a udělat to.

Zároveň si ale musíme dát pozor, pokud nám matka řekne, abychom přestali dělat práci, kterou právě děláme. Stejně tak práci naplánovanou. Jedná se o past, která nás vtáhne do hry vděčnosti. Odpolední část dne ukončuje sled televizních zpráv, kdy se matčina zloba na hodinu přenesla na politiky. Tohoto času využíváme ke klidnému navečeření.

Kapitola V.

Večerní krize

Až do dvacáté hodiny se společně s matkou nalézáme v pracovním pásmu. Poté končíme s prací a začneme se věnovat odpočinkovým aktivitám. Ne však matka. Zajímá se sice o televizní program, ale vysílání používá jako kulisy pro pokračování práce. Málokdy má ponětí o ději filmu. Rozhodneme-li se večer strávit mimo domov, uvědomujeme si patřičně, že opouštíme osamělou matku, která místo toho, aby se bavila, do noci pracuje, aby nás uživila. Za což jí musíme být neustále vděční. Odpovídajícím způsobem si proto uijeme večer. Jdeme buď do kina a to sami, což je pro ní nejvíc únosné. Nebo do kavárny, kde bychom se měli podle jejího mínění vyvarovat alkoholu. Během večera je nutné poslat textovou zprávu, je irrelevantní, zda jsme dohodnuti na hodině návratu. Na textové zprávy si však pokaždé nevzpomeneme, proto v této oblasti budou konflikty asi vždy. Návrat domů je zpravidla do půlnoci. Přespání mimo domov je povoleno, ale je zatíženo mnoha speciálními příkazy, které je často těžké všechny si zapamatovat. Opuštění bytu je proto konfliktní situace.

Tereza Langová

RAYMOND QUENEAU & QUEARTÁNI

stylistická cvičení

R. Q. / Záznam (Ur-text)

Polední špička na lince S. Mladík zhruba šestadvacetiletý, měkký klobouk, místo stuhu ozdobný prýmek, nezvykle dlouhý krk. Všeobecná tlačenička na zastávkách. Zmíněný mladík se rozčiluje na svého souseda. Vyčítá mu, že do něj neustále vráží. Plačtivý tón, snaha o důraznost. Nato zahlédne volné místo a vrhne se k němu.

O dvě hodiny později se prochází s přítelem po Římském nádvoří před nádražím Saint-Lazare. Přítel říká: „Měl by sis nechat semhle přišít knoflík.“ Ukazuje kam (na výstřih) a vysvětluje proč.

Řehy / Brněnský hantec

Borec si to kalil basem. Kalósek skórem 26 járů, na dózně dekl s dekorovaným bandlem, čarovně dlouhěj štěbr. Plotny se na štaci dlachnily do kelpecu. Borec dělá žgryndy do kábra. „Máš bláto na hřišti?“ hučí do kábra, ať nedlachtí. Brek tón, borecká tréba. Špiznul po base a zmerčil plác u fenstra. Naklapal k němu a vykléslnul.

Po dvou rakách se borec s kэмou lízali po Čárlí placu u štace. Kéma hodil do placu borcovi, aby šórnul knófl k vohozu. Cígnul na flek a hantýrkuje proč.

Mari / SMS

tak sem w poledne jel busem a widim chlapka s divnym krkem a fuckt s necim hustym na hlavě. :) Won tam rwe na toho druhého, ze mu shlape na nohy, ne? Mels widet ne xicht. Ale pa3lo mu to. Na shtesti si pak nekam sednul, takže v poho. Wodpoledne jsem ho o5 potkal na Rimaku s nakym kamoshem. :)

Matčuch / Skorosonet

jedu takhle dlouhou linkou na návštěvu za maminkou byl tam člověk s dlouhým krkem divným prýmkem za kloboukem

dlouhán náhle zanaříká
sousedovi vedle říká
aby změnil polohu
že mu šlape na nohu

pak zřel místo
a měl jisto
později se vynoří

až na římském nádvoří
měl tam přítele
mluvili vesele

Am Al Kajda / Limerick

Mladík s mužem v autobusu hádali se v tom všem klusu na náměstí téhož dne s přítelem v rozpravě jde stejný mladík z autobusu

Evalová / Zdrobněle

Mužiček jel v tramvajce, kde byla ještě spousta dalších lidiček. Měl dlouhý krčiček a klobouček se stužkou. Byl to takový hezoučký mužiček, ale najednou se začal poštuchovat s jiným človíčkem. Naštěstíčko uviděl volné místečko, hupsnul k němu a už hačal. Tak dvě hodinky potom se procházkoval se svým kamarádíčkem a bavili se o knofličících.

Janalu / U soudu

Obžaloba: Byl jste dne 12. 5. poblíž linky S, nastoupil jste do autobusu a šlápl přitom na nohu svému příteli?

Obhajoba: Námitka! Otázka je zavádějící.

Soud: Přijímá se.

Obžaloba: Dobrá, dobrá. Byl jste 12. 5. poblíž linky S?

Obžalovaný: Jo.

Obžaloba: A vešel jste –

Obhajoba: Námitka!

Obžaloba: Pan obhájce by mi nesmírně ulehčil, kdyby nepřerušoval každou mou větu.

Soud: Přijímá se. Prosím oba pány, aby spolupracovali a vyhnuli se zbytečným provokacím.

Obžaloba: Dobře, povězte mi tedy, obžalovaný, co jste na té zastávce dělal, když přijel autobus.

Obžalovaný: No, sem tam tak stál, né, a tak pak přijel ten autobus a já sem típnul cigaretu, protože mě už jednou takhle z busu vyhodili –

Obžaloba: K věci, pane, k věci.

Obžalovaný: No jo. Tak sem jako nastoupil –

Obžalovaný: Jako? Připomínám, že jste pod přísahou.

Obžalovaný: No jo. Tak sem jako nastoupil –

Obžaloba: Jako? Připomínám, že jste pod přísahou.

Obžalovaný: Teda né jako, samozřejmě, to je jasné, tak sem tam nastoupil a tam byl můj kámoš, no.

Obžaloba: To je tento pán?

Obžalovaný: No, to je jako von.

Obžaloba: Co se stalo mezi vámi a tímto pánem?

Obžalovaný: No von si do mě takhle vrazil, ne –

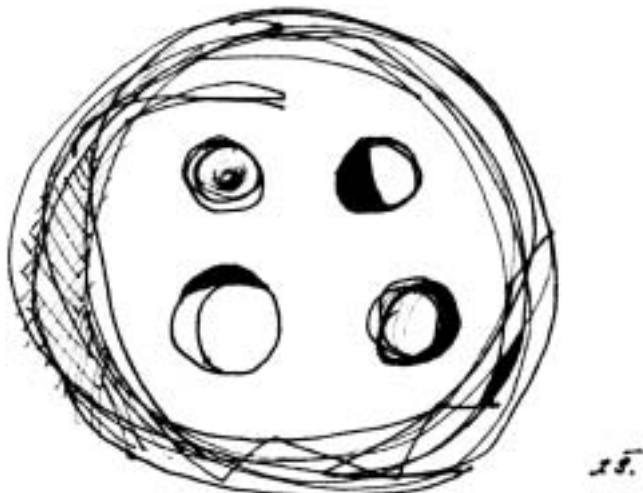
Soud: Rád bych upozornil obžalovaného, že je v soudní síni. Jeho způsob mluvy by šel vyložit jako pohrdání soudem.

Obžalovaný: Tak to sorry, já.

Soud: Ehm.

Obžaloba: Pokračujte.

Obžalovaný: No tak mě tam nařknul z toho, že mu šlapu na nohy, což nejní pravda, páč je má jak slon. No pak sme se ale usmířili, na tom, tom náměstí, páč mi vysvětlil, jak se fušuje do módy, to zas von jo...

V rámci udržování dobrých vztahů se zahraniční konkurencí jsme pro vás připravili exkluzivní stranu. Jde o dopisy a inzertní články francouzského měsíčníku *Okapi*, který je určen lidem přibližně našeho věku, a tak doufáme, že vám Adamem Votavou přeložené texty přijdou k chuti. Já na tomto místě jen poděkuji laskavým kolegům žurnalistům ze sladké Francie a nezapomenu ani na pí prof. Výškovou, bez níž bychom tento klenot mezi časopisy pro mládež nikdy neobjevili. Neotálejte a pusťte se do čtení!

Tomáš Krajča

Trochu lásky!

„Život nám byl dán dvěma subjekty, které objektivně nazýváme rodiči. Už z prvních let ve škole víme, že jestli se mají rádi nebo ne, nemá význam. Z nich se zrodilo nevinné nevíňátko, které objevuje život ve světě, kde se peníze stávají synonymem pro štěstí a kde stroje budou brzy vládnout lidem. Dítě roste, jak se dá, a jeho duševní krása se rozvíjí. Tu a tam se také někdy ničí... Chtěla bych předat světu zprávu: dávejte lásku. Znáte přece báseň o úsměvu, který nic nestojí, ale přináší hodně. Ano dobře, stejně je to s láskou. Nikdo jí nebude mít nikdy dost...“

Věrná „Ménoneřeknu“ čtenářka

Un peu d'amour!

„La vie nous est donnée par deux individus que l'on appelle parents. Que ceux-ci s'aiment ou pas n'a pas d'importance. Ils donnent naissance d'un bébé innocent qui découvre la vie dans un monde où l'argent est devenu synonyme de bonheur et où la machine sera bientôt reine. L'enfant grandit tant bien que mal, beauté intérieure se développe. Parfois, aussi, elle est détruite... Je voudrais passer un message: donnez de l'amour. Vous connaissez le poème sur la souris qui ne coute rien mais qui apporte beaucoup. Eh bien, c'est pareil pour l'amour. Personne n'en aura jamais assez...“

Une fidele lectice

Zabíjí tisk lesy?

„Chtěl bych *Okapům* (Vám) rozbít hubu, neboť do WWF posíláte **skládanky**, ve kterých je psáno, že není třeba ničit amazonské lesy. A Vy, Vy vydáváte tisíce výtisků, které, podle mého názoru, nejsou vytištěny na recyklovatelném papíře. *Okapi* by měli vyvinout snahu, protože kdyby všechny evropské časopisy, a nebudme skromní, všechny světové časopisy pracovaly s recyklovatelným papírem, amazonské a i jiné lesy by přestaly být ničené.“

Luis, Cotés d'Armor

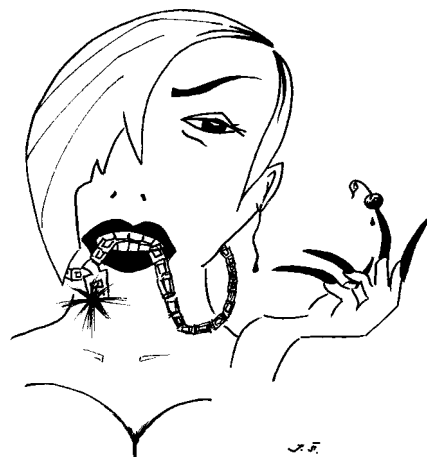
Víš, že „papíráři“ (lidé, kteří jsou vlastníky nebo provozovateli továren na papír – pro jednoduchost továrny na papír) spotřebují 20 % stromů pokácených po celém světě. Je to hodně, samozřejmě, ale je to jen malé množství z celkových 14 až 16 miliard hektarů zničených tropických lesů každý rok. My z *Okapů* nemůžeme v tuto chvíli používat recyklovatelný papír, protože nedovoluje čtyřbarevný tisk (čtyři barvy) v dostačující kvalitě. Ale jednoho dne...

„Ahojte! Ráda bych navázala přátelství s mladými z celého světa! Mezi mé hobby patří tancování, ráda se bavím, čtu, chodím do kina, hraju na příčnou flétnu... I když nemáš stejné zájmy, napiš!“

patnáctka **Anna, Doubs**
inzerát č. 01/706/8

„Salut! Je cherche des correspondants de 13 à 15 ans. J'adore danser, m'éclater, lire, aller au cinéma, jouer de la flûte traversière... Mème si tu n'as pas les mêmes goûts, écrit – moi!“

Anais, 15 ans, Doubs
annonce n°01/706/8

„Hledám kluka nebo holku mezi 12 a 14 lety, milovníka sportu, hudby, pohybu, kina, povídání a hlavně psaní! Můžu si psát ve francouzštině a trochu v angličtině. Jistou odpověď mám pro všechny!“

Julie, 12 let, Loiret
inzerát č. 01/706/3

„Je cherche un(e) correspondant(e) de 12 à 14 ans, aimant le sport, musique, bouger, aller au ciné, parler et bien sûr écrire! Je peux écrire en français et un peu en anglais. Réponse assurée à tous.“

Julie, 12 ans, Loiret
annonce n°01/706/3

La presse tue la forêt?

„Je veux passer un coup de gueule à *Okapi*, car vous envoyez des dépliantes sur le WWF, où il est écrit qu'il ne faut pas dévaster la forêt amazonienne. Et vous, vous tirez à des milliers d'exemplaires qui, à mon avis, ne sont pas imprimés sur du papier recyclé! *Okapi* devrait faire un effort, car si tous les journaux d'Europe et même du monde étaient faits avec du papier recyclé, la forêt amazonienne et les autres cesseraient d'être dévastées.“

Luis, Cotés d'Armor

Sais-tu que les „papetiers“ (fabricants de papier) consomment 20 % des arbres abattus dans le monde. C'est beaucoup, bien sûr, mais c'est loin de représenter la totalité des 14 à 16 millions d'hectares de forêts tropicales détruites chaque année. A *Okapi*, nous ne pouvons pas pour le moment utiliser de papier recyclé: en quadrichromie (quatre couleurs) de qualité suffisante. Mais un jour...

Myslel jsem si, že trpělivosti mne naučil můj pes...

Rozhovor s **Borisem Kubíčkem**,
profesorem matematiky a fyziky a třídním v oktávě 2002.

Borise Kubíčkovi je 35 let. Vystudoval MFF UK – obor fyzika pevných látek. Na Porgu vyučuje již osmým rokem matematiku, fyziku a přírodovědu.

Proč jste se rozhodl učit a proč právě na PORGu?

Bezprostředně po vysoké škole jsem neměl vůbec jasno, čím chci být DOOPRAVDY. Tehdy by mne vůbec nenapadlo, že bych mohl být učitelem nějak delší dobu a dokonce ani dnes neplánuji odejít do důchodu jako středoškolský učitel fyziky. Zkrátka ke konci studia jsem si přivydělával učením na základní škole a tenkrát to byla nejjednodušší odpověď na otázku „kde pracovat a mít dostatek času“. A tak jsem se přihlásil na výběrové řízení na PORG – no, a povedlo se...

Zaujal vás nějak PORG v porovnání s ostatními středními školami?

PORG byla první nestátní škola s velmi dobrou pověstí. Některými praktikami a vizemi výrazně vyčnívala mezi ostatními gymnázii (slovní hodnocení, trimestry, školní řád zformulovaný studenty, učitelské roční volno po sedmi letech...) Rozhodně to však byla škola, která se ve školství upřímně snažila vytvořit něco nového, lepšího, úžasnějšího...

Nu, a co víc může oslovit člověka těsně po státnicích, než pracovat v takové instituci?

Po nástupu (v r. 1993) jsem samozřejmě neměl tolik zkušeností, abych mohl srovnávat, co však nešlo přehlédnout, bylo velmi liberální prostředí, rodinný charakter a dozvuky porevoluční euforie mezi studenty i učiteli projevující se v hrdosti na školu a v nadšení pro věc.

Šla tato porevoluční atmosféra podle vás udržet?

Nešla. Určitě nešla. Objektivně nemůžete udržet euforický stav nekonečně dlouhou dobu a nelze navodit trvalé veselí a entuziasmus. Myslím, že v prvních letech byl PORG doopravdy *školou, kam se studenti těší*. Studenti cítili, že jenom tím, že do školy chodí, vytváří něco nového a jiného. Postupem času však novost vybledla, odlišnost otupěla, a spolu s nimi zeslábla pravdivost proklamativních hesel o nedočkavých studentech.

Nemyslíte si, že je škola konzervativnější než dřív? Například prvky jako team-teaching pomalu vymizely...

Ano – team-teaching vymizel, ale prostě proto, že je dražší. Ale přece i dnes učí v primé přírodovědu více učitelů, takže nemůžete říci, že se škola aspoň nesnaží. A ohledně konzervativního charakteru školy: je pravda, že škola již není tou *laboratoří, ve které se rodí stále něco nového*. Myslím, že dříve šel PORG touto cestou v domnění, že novinky, které zaujmou a budou úspěšné, se stanou přirozeným zdrojem tvůrčího elánu, který se zúročí v dalších novinkách. Jenže namísto nadšení se z takového pracovního stylu začala dostávat spíše únava. Snaha o nějaký řád a jasná pravidla v chodu školy tedy byly důsledkem těchto nálad. Pokud tedy tohle myslíte tím „konzervativnější škola“.

Čím se tedy podle vás liší PORG od ostatních středních škol?

Literární večery v Salmovské, Porgazeen, letní školy v přírodě, divadlo... To jsou některé již „tradiční“ události v běhu školy, které mnozí studenti pokládají za samozřejmost, ale samozřejmostí nejsou. Ovšem tvůrčí invence i u studentů rok od roku ochabuje, tak nevím, jestli tyto „odlišnosti“ dokáží udržet. No a pak rozhodně i to, že PORG je malá škola. Ve svém chodu může být tedy pružnější a vyjeté koleje nemusí být zas tak hluboké. Je i „personálně přehledná“ – studenti se navzájem znají a baví se spolu napříč věkovým skupinám.

Jak se vám líbí různé druhy přijímacích zkoušek, které jsou podle vás ideální a do jaké míry to determinuje atmosféru na škole, vztahy mezi profesory a studenty atd.?

Kdyby existovaly ideální přijímací zkoušky, tak by je někdo jednou provždy sepsal a živil

by se tím, že by je prodával. Jenže nic takového sepsat nelze, protože každá škola, která si studenty vybírá, chce měřit něco jiného a navíc: určitou dovednost by dva různí lidé zjišťovali různým způsobem. Velice zjednodušeně: přijímací řízení na PORG se snaží měřit u uchazeče zdravý úsudek a stupeň zvládnutí mateřského jazyka (písemné testy), a pak něco jako schopnost komunikace, spolupráce, sebevyjádření (loni výjezd na Běstvinu). To druhé se však zjišťuje velice obtížně a je velmi subjektivní, proto je větší váha kladena na výsledek té písemné části.

Pozoroval jste nějaké výrazné změny ve složení studentstva za léta, která tu učíte?

Určitě. Na samotném počátku se PORG stavěl do pozice školy, která není pro rodiny, které jenom školné zaplatit mohou, ale zejména chtějí. Snažil se odmítnout obraz školy pro bohaté, a když se k tomu přičte skutečnost, že šlo o vůbec první nestátní školu po r. 1948, tak zájem o PORG v jeho samotných počátcích byl obrovský. S postupem času však vznikly jiné soukromé školy, zájem o školu se zředil a škola se začala obracet na klientelu, která zaplatit může. Studenti se dnes rekrutují z jiných sociálních struktur. Jejich priority jsou jinde než byly dřív. Je to vidět ve vztahu k věcem, k sobě samým. Neříkám, že jde o priority horší, lepší – prostě jiné.

Jak probíhá výběr nového profesora? Má do toho třeba co mluvit stávající vyučující daného předmětu, nebo je to čistě jen záležitost ředitele?

Vlastně ani nevím. Asi to je čistě záležitost ředitele. Alespoň soudím podle výběru učitele matematiky a fyziky – myslím, že za mne je již náhrada, ale absolutně nevím kdo. Na druhou stranu je fakt, že fyzikální přehled uchazeče mohl posoudit p. prof. Příbík a matematickou erudici p. prof. Klaus, a výběr humanitních učitelů už jde naprosto mimo moje zorné pole, takže když se nad tím zamyslím, nemohu ani vyloučit týmovou práci.

Myslíte si, že se dnes vybírají profesori podle jiných vlastností?

Na to opravdu nemohu odpovědět. Nevybírám je.

Myslíte si, že se nějak změnil způsob učení, jestli dříve nedostávali studenti více prostoru k vlastní tvorbě, jestli se to dnes více nepodobá klasickému modelu, kdy je profesor u katedry a prostě přednáší?

Je asi pravda, že alternativní způsoby výuky v dřívějších letech byly zastoupeny více. Ale v té době také učitelé měli 10–15 vyučovací hodiny. No, kdybych měl parafrázovat proklamativní letáčky té doby, tak díky tomu byl PORG také *školou, ve které se učitelé těšili do hodiny...* A navíc Ondřej Šteffl byl mužem alternativní cesty, takže se snažil i k takové-

mu stylu práce učitele motivovat. Dnes, pokud má učitel třeba úvazek 21 hodin, těžko hledá na přípravu takových hodin čas.

Nemyslíte si, že by kvůli tomu třeba stálo za to zvýšit školné? Nebo alespoň nastolit nějakou diskusi, kdy by se nás někdo ptal: vyučování bude kvalitnější, protože učitelé budou mít menší úvazek a budou moci věnovat více času přípravě hodin, ale budete platit více; nebo nebude kvalitnější, budete platit méně.

Z pohledu učitele by rozhodně stálo za to, snížit učitelům úvazek J. Jenže tohle není téma pro rozhovor mezi učiteli a studenty, to je téma pro plátce školného (tj. rodičovskou obcí) a ředitele. A i ten, poté, co nabude dojmu, že o toto rodiče stojí, musí ještě takové změny obhájit před správnou radou.

Myslíte si, že by mohla existovat studentská rada? Měla by co řešit? Má vůbec šanci vzniknout?

Studentská rada se v historii PORGu značně demonizovala a podsunul se jí punc nějakého nežádoucího studentského subjektu. Učitelé spíše vyjadřovali obavy, jestli bude umět reprezentovat názory celé studentské obce, ne jenom těch, co křičí nejvíc. Pamatuji si, jak tehdy tyto obavy dezinterpretoval Nico Lauber, který dokonce „citoval“ výroky některých učitelů v naprosto jiné významové poloze, a tím komunikaci mezi učiteli a studenty naopak zhoršil. Pokud by studentská rada vznikla, nebylo by to špatně, ale jako názorový most mi připadne velmi těžkopádná a pro samotné studenty velmi pracná. Vždyť většina problémů se stejně řešila tak, že nespokojený student za patřičným profesorem zašel (nebo později za třídním) a svou konkrétní výhradu s ním projednal.

Takže by šlo o zbytečný subjekt?

Ne, ale bojím se, že by s ním studenti ne-

uměli zacházet. Když se domlouváte třeba třídní výlet, víte, že jenom 20 lidí se těžko domluví na jediné věci. A teď byste k tomu chtěl přinutit 160 lidí prostřednictvím zástupců. Úplně živě vidím, co by zastupovaný student dělal v případě, kdyby jeho zástupce obhajoval úplně jiný názor. Navíc prima má úplně jiné starosti než oktáva...

Je zkrátka lepší pracovat s tím, že každý jeden student má možnost přijít rovnou za učitelem, třídním, ředitelem a probrat přímo svoje konkrétní otázky.

Nemyslíte si, že ten smysl by mohl být, aby byl názor toho jednoho slyšet?

Ale to ten jeden může udělat i tak, že vezme papír a napíše: „Je tu problém P. Týká se toho a toho. Mělo by se s tím dělat tohle a tohle.“ A pak se ten jeden (nebo i skupina studentů) bude snažit najít podpisy dalších studentů, co si to myslí taky, a získat tak mandát pro jednání v podobě petice. Institucionalizace studentského hlasu do podoby studentské rady ve své podstatě neguje výhody malé školy. Něco jiného je, když je škola velká. Pak je třeba zredukovat „hlas lidu“ do několika osob. Tady to zapotřebí není.

Co třeba personální politika. To je věc, do které jako jednotlivec nemůžu moc mluvit, ale kdyby na mém místě byl nějaký studentský orgán...

Pak si ale musíte uvědomit, že jestli chcete mít podíl na rozhodování, musíte také za tu věc nést zodpovědnost. A v tuhle chvíli, jestliže chcete participovat na rozhodování v personálních otázkách, se domnívám – při vší úctě ke studentům –, že nejste s to takové zodpovědnosti porozumět, potažmo ji unést.

Ani nejde o to, že bychom o něčem rozhodovali, ale aby ten hlas byl slyšet. Nemusel by být vždy nutně vyslyšen, ale bylo by vidět, že nebyl re-

spektován a někdo by aspoň musel říci proč.

Aha, myslíte jakýsi poradní hlas. Dobře. Ale v tom případě je chyba studentů, že si takový orgán nevytvořili. Ten podnět musí jít zezdola. Možná, že pocit, který máte, nemá většina studentů, protože jinak by se asi rada spontánně vytvořila. Učitelé si přece nebudou seshora vynucovat a organizovat instituci, která jim na oplátku bude předhazovat problémy, které si leckdy jenom vymyslí, aby odůvodnila sama sebe. Samozřejmě vůbec netvrdím, že žádné problémy neexistují. Jen jde o to, zabývat se jimi efektivně a konstruktivně.

Otázka ze záhrobní (Katka): Máte pocit, že vám 8 let na PORGu něco osobně přineslo?

No samozřejmě! Poznal jsem spoustu zajímavých osobností, ať už z řad studentů, nebo učitelů. Díky svým kolegům jsem leckdy mohl více nahlédnout do oborů, které mne na střední škole ještě nezajímaly a při studiu fyziky už nepotkaly, našel jsem tu čas i azyl pro vyluzování prvních zvuků ze saxiku, který se v rukou začátečníka skoro rovná zbrani hromadného ničení, ale zejména: prostřednictvím matematiky a později i jako třídního učitele jsem mohl být osm let s jednou třídou a sledovat, jak se z malých stávají velcí.

Velmi živě si vzpomínám na dobu, kdy jsem vychovával svého psa. Dostal jsem ho jako půlroční nevychovaně štěně, které už prostě nepřesvědčíte, že ho v pohodě chytíte, kdykoli vás napadne, takže osvojování příkazu „ke mně“ mě někdy dovádělo do mráкотných stavů. Ještě dnes se mi ostře vybavují ty chvíle, kdy po půlhodinovém běhání za řuřajícím psíkem jsem musel překousnout svůj vztek a s radostí v hlase (štěně totiž musíte pochválit – když ho zmydlíte, příště nepřiběhne vůbec) zašveholit: „No hodněeéj pejsek!“ Tehdy jsem si myslel, že trpělivosti mne naučil můj pes. Dneska však vidím, že v mnohem širším záběru mi něco takového dala oktáva. A já jí za to aspoň takhle děkuju.

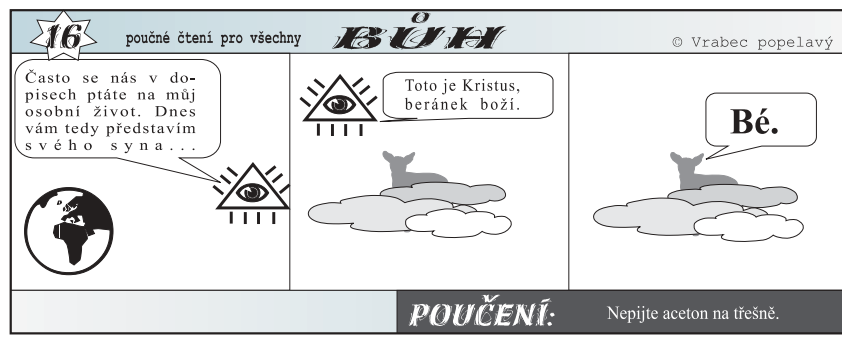
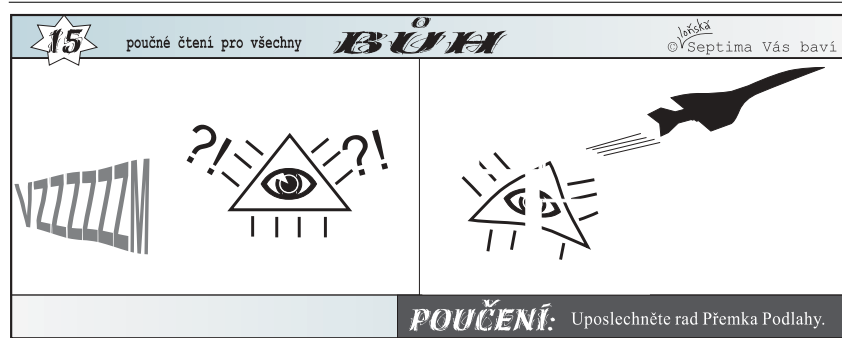
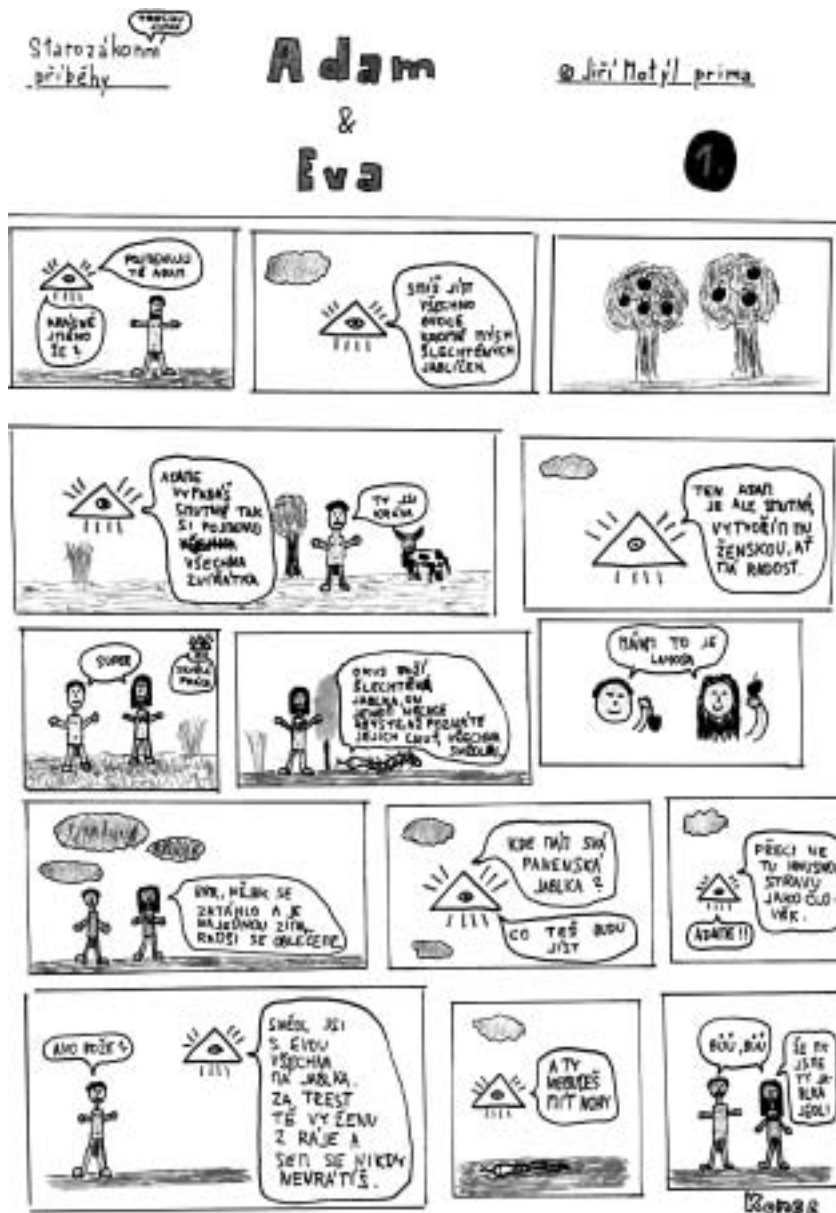
Proč odcházíte a co chcete dělat dál?

Důvodů pro můj odchod je víc, a nemyslím, že je nutné rozebírat je v PORGazeenu. Mohu k tomu jen říci, že dohoda byla uzavřena již před rokem a zájem na ní měly obě strany. No, a kam dál. Původně jsem si chtěl od školství odpočinout, ale to víte, na „stará kolena“ jsem propadl saxofonu a ten potřebuje hodně času a prostoru. Takže když si položím otázku, kde pracovat a mít hodně volného času...

Sice dneska ta odpověď není už tak jednoduchá, ale jsem rozhodnut zkusit to ještě chvíli na gymnáziu v Kralupech nad Vltavou.

**Ptali se
David Seidl
Tomáš Krajča
Adam Votava**

27. 3. 2002 v porgské knihovně

17 poučné čtení pro všechny **BŮH** lašská ©Septima Vás baví

Milé děti, Centrum pro výchovu katolické mládeže uzavřelo spolu s katolickou církví marketingovou smlouvu se společností McDonald's. Tedy co se od nyníška změní: Komiks bude levnější a na jídelníčku fast-foodových restaurací...

... se objeví nové položky: McBůh, Double Bůh Sandwich, pikantní křídélka Archanděla Gabriela, Applepie ze zakázaného ovoce, vinný nápoj z krve mého syna...

... a taky se změni moje podoba.

POUČENÍ: Kopírování zabíjí hudbu.

18 **BŮH** lašská ©Septima Vás zdraví

Ahoj děti, já jsem selátko, ale klidně mi říkejte prasátko. Bůh tady dnes není a já to mám vzít za něj. Pustíme si velmi zajímavé video,...

...kde se dozvíte pravdu o životě Ježíše Krista, jaký je smysl života, kdo z Vás půjde do nebe a kdo do pekla, jestli je vesmír nekonečný, o smyslu dětských kočárků a další zajímavé věci.

Ahoj, máme čtyři hodiny, takže je tady Standa Hložek a další vydání pořadu Vega.

POUČENÍ: Kouření škodí zdraví, septima Vás stále baví.

19 poučné čtení pro všechny **BŮH** © Běda to žhavi

B o ž e , mám dotaz.

Jsem jedno ucho.

POUČENÍ: Pes, který štěká, nekouše.

už 20 poučné čtení pro všechny **BŮH** lašská ©Septima Vás baví

Každá žena má právo na potrat.

...zvláště, byla-li znásilněna.

Zejo, frajere...

gravidní sv. Marie

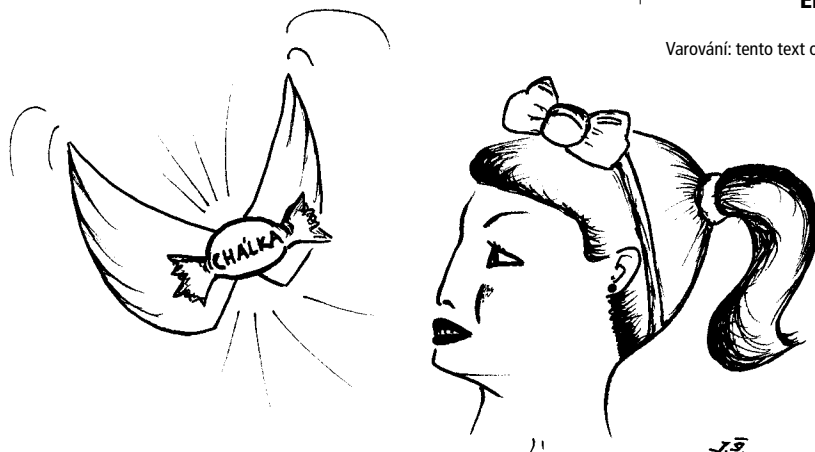
POUČENÍ: Raději s sebou stále noste slzný plyn !

Na PORGu se mi líbí

PORG navštěvuji prvním rokem a chci se s vámi podělit o své zážitky. K. Hned na první pohled se mi PORG zalíbil. L. Má totiž krásnou fasádu; sice bych radši, aby byla bílá, protože té není nikdy dost, ale žlutá je také velice pěkná. A. Škoda, že před ní někteří studenti kouří a pak zahazují cigarety všude kolem, a myslím, že to u cigaret nekončí. U. Jednou jsem šla ze školy a jeden kluk, kterého nechci jmenovat, mi řekl „Víš co jako né, já ti dám bonbón“ a hrozně se u toho smál. S. Já jsem mu ale slušně odpověděla, že mi maminka zakázala bavit se s lidmi, kterým padají kalhoty, a že si od nich nemám nic brát, a on mi říkal, že to je poctivá chálka (nevíte, co to znamená?), ale já jsem raději utíkala. Také se mi líbí skvělá atmosféra. Na PORGu. J. Všichni se k sobě chovají hezky a všichni se známe. E. Skoro jako kdybychom byli jedna velká rodina. B. A každá rodina musí mít také tatínka a ten je velice přívětivý, dokonce jsem slyšela, že o něm jeden kluk složil básničku. U. Profesoři jsou na nás hodní a zbytečně nás nestresují. H. Třeba když si zapomeneme přezůvky doma, tak se nic neděje a nikdo se po nás kvůli tomu neprojíždí. V. A máme tu též počítače, a ne tak ledajaké, dokonce s přístupem na internet, a některé počítače dokonce fungují, viděla jsem to na vlastní oči. Z. Také je hezké, že ne všichni profesoři jsou z Čech. Y. Jako například náš třídní. V. Občas mu sice nerozumím, ale je fajn. E. Na PORGu jsou všichni profesoři hrozně fajn a kamarádi – a to je nejdůležitější. J. Jediná nevýhoda naší školy je, že musíme platit školné, a pro tatínka a maminku je to hodně peněz. H. My totiž nejsme podnikatelská rodina, ale tatínek říkal, že je vzdělání na prvním místě – prý si to přečetl v nějaké chytré knížce. O. Ale i přesto mám PORG ráda. Udělal ze mne totiž dítě, které se do školy těší.

**Iveta Dobromilová,
Emeritní Primánka**

Varování: tento text obsahuje podprahovou reklamu!

Die Deutsche Seife

Eine parallele Übersetzung

Jak Siegfried zabil draka

Mistr, u kterého byl Siegfried v učení, se jmenoval Mime. Když mistr viděl, že Siegfried má takovou sílu, že dokáže zatlouct kovadlinu do země, všechny ostatní učně propustil. Druhý den ráno si Siegfrieda zavolal k sobě a řekl mu: „Potřebujeme uhlí. Běž proto k uhlíři a dřevěného uhlí přines plný pytel.“ Potom mu ukázal cestu, která ho dovede k dračí slují.

Siegfried beze strachu procházel lesem. Když už urazil pořádný kus cesty, rozhodl se, že si odpočine a usedl pod strom. Drak zatím vylezl ze své jeskyně a chystal se Siegfrieda sežrat. „Hej!“ řekl si v duchu Siegfried, „právě si jdeš pro pořádnou ránu mečem!“ Hbitě se vymrštil na draka a začal mu mečem sekát do hlavy a do zad. Meč se však od raka odrazil. Nemohl skrze drakovu kůži proniknout, byla totiž tvrdá, pancéřovaná. Siegfried ale boj nevzdal, popadl první statný strom, vyrval ho ze země a mrštil stromem po té obludě. Drak se ve větvích zaklínil. Byl ve stromě uvězněn a sám se nemohl vysvobodit. Siegfried jich na toho netvora naházel ještě několik. Ten začal plivat oheň, ale akorát tím stromy, které ho věznily, podpálil. Zatímco se drak snažil z plamenů osvobodit, Siegfried mu vrazil meč přímo do srdce.

Z žáru plamenů pod zbytky kmenů vytékala mastná dračí kůže a pancíř. Zvědavý Siegfried si namočil do tekutiny prst a náhle rozuměl rozhovoru ptáků. První z nich povídal: „Když se teď ten hrdina, co zabil draka, vykoupe v dračí krvi, bude mít tak tvrdou kůži, že ho žádný meč nemůže zranit.“ Další řekl: „Já vím ještě něco. Když vyrazí k Isenským kamenům a vzbudí krásnou Brunhildu, dostane toho nejlepšího koně na světě.“ Třetí pták dodal: „Já vím ještě víc. Když vyrazí do země Nibelungů, vyhraje nejlepší meč a největší poklad na světě. Lepší je ale vzít si jen meč, protože zlato nosí smůlu.“ Siegfried všechno pozorně vyslechl a dobře si to zapamatoval.

Až teď cítil, jak dračí krev na jeho prstě chladne a mění se v pancíř. Neváhal, shodil ze sebe šaty a v dračí krvi se vykoupal. Celé tělo měl, až na malé místo mezi lopatkami, potom pokryté tvrdým pancířem. Tam mu kůži zakryl spadlý lipový list. Pouze na tomto místě zůstal zranitelný, toto místo mu mělo přivést smrt.

přeložil Martin Gaberle

Wie Siegfried den Drachen tötete

Der Meister, bei dem Siegfried lernte, hieß Mime. Als er sah, daß Siegfried den Amboss in den Grund geschlagen hatte, wollte er den Jungen nicht mehr im Hause haben. Am nächsten Morgen rief er Siegfried zu sich und sprach: „Wir brauchen Kohlen. Geh zum Köhler und hole einen Sack voll Holzkohlen.“ Dann zeigte er ihm einen Weg, der an der Höhle eines Drachen vorbeiführte.

Siegfried ging ohne Furcht in den Wald. Als er ein gutes Stück gegangen war, wollte er ein wenig ruhen und setzte sich unter einen Baum. Da sprang der Drache aus seiner Höhle, um Siegfried zu fressen. „Heil!“ dachte Siegfried, „du kommst mir gerade recht für mein Schwert!“ Schnell sprang er auf den Drachen zu und schlang ihn auf Kopf und Rücken. Das Schwert aber sprang zurück. Es konnte nicht durch die Haut schneiden, weil sie von Horn war. Da packte Siegfried den ersten besten Baum, zog ihn aus der Erde und warf ihn auf das Untier. Der Drache blieb in dem Baum hängen und konnte sich nicht befreien. Siegfried warf nun noch mehr Bäume auf das Untier. Von dem Feueratem des Drachen aber begannen die Bäume zu brennen. Als sich das Tier in den Flammen rollte, stach ihm Siegfried das Schwert ins Herz.

Von der Hitze des Feuers aber schmolz die Hornhaut des Drachen und das flüssige Horn lief unter den Bäumen heraus. Neugierig steckte Siegfried seine Finger hinein. Da verstand er die Sprache der Vögel. Der erste sprach: „Nun hat er den Drachen totgeschlagen, der Held. Wenn er sich in dem Drachenblut badet, wird er eine Hornhaut haben und kein Schwert kann ihm eine Wunde schlagen.“ Der andere sprach: „Ich weiß noch mehr! Wenn er zum Isenstein fährt und die schöne Brunhild aufweckt, wird er das beste Pferd der Welt bekommen.“ Und der dritte sprach: „Ich weiß noch mehr! Wenn er ins Nibelungenland zieht, so wird er das beste Schwert und den größten Schatz der Welt gewinnen. Doch besser ist es, er nimmt nur das Schwert; denn das Gold bringt Unglück!“ Das alles hörte Siegfried und vergaß es nicht.

Als nun daß Drachenblut an seinem Finger kalt geworden war, war es so hart wie Horn. Da zog Siegfried seine Kleider aus und badete in dem Drachenblut. So wurde sein den Schultern. Dahin war ein Lindenblatt gefallen. Nur an dieser Stelle blieb Siegfried verwundbar, und an dieser Stelle sollte ihn der Tod treffen.

Aus deutschem Volksgut

Sterač Miroslav draka zabil

Mistr, u kterého se Miroslav učil, se jmenoval Herec. Ale ten když viděl, jak Miroslav rozbil kovadlinu na kusy, nechtěl už takového chlapce mít v domě. Příštího rána si Miroslava zavolal k sobě a povídal: „Potřebujeme uhlí. Běž k uhlíři a přines plný pytel dřevěného uhlí.“ Potom mu ukázal cestu, která vedla okolo jeskyně jednoho draka.

Miroslav šel bezstarostně do lesa. Když užel již hodný kus cesty, chtěl si trochu odpočinout a sedl si pod strom. Vtom vyskočil drak z jeskyně, aby Miroslava sežral. „Hej,“ pomyslel si Miroslav „přišel mi akorát pod meč.“ Rychle přiskočil k drakovi a praštil ho přes hlavu a záda. Ale meč se odrazil zpátky. Nemohl kůži proseknout, protože ta byla z rohoviny. Tu popadl Miroslav nejbližší příhodný strom, vytrhl ho ze země a hodil na tu obludu. Drak zůstal do stromu zapletený a nemohl se ho zbavit. Mezitím Miroslav naházel na potvora ještě více stromů. Od ohnivého dračího dechu začaly stromy hořet. A jak se drak válel v plamenech, bodnul ho Miroslav mečem přímo do srdce.

Od žáru toho ohně se začala dračí zrohovatělá kůže tavit a tekutá rohovina vytekla zpod stromů ven. Zvědavý Miroslav do ní strčil prst. Tu pochopil to, co mu říkal pták. První řeč: „Nyní ubil draka k smrti, ten hrdina. Když se v dračí krvi vykoupe, získá rohovinovou kůži a žádný meč mu neublíží.“ Druhá řeč: „Vím ještě víc! Když pojede do Isenštejnu a probudí krásnou Brunhildu, dostane toho nejlepšího koně na světě.“ A třetí řeč: „Vím ještě víc! Když pojede do Nibelungska, tak vyhraje ten nejlepší meč a poklad na světě. Avšak lepší je vzít jen meč, protože zlato přináší neštěstí!“ To všechno Miroslav slyšel a nezapomněl to.

Když dračí krev na jeho prstu vychladla, byla tvrdá jak rohovina. Tu se vysvlékl ze svých šatů a vykoupal se v dračí krvi. Tak se celé jeho tělo pokrylo pevnou rohovinovou kůží – až na jedno malé místočko mezi rameny, kam mu spadl lipový lísteček. Jen na tomto místě zůstal Miroslav zranitelný a jen na tomto místě ho mohla potkat smrt.

přeložil Slávek Heřman

Die Fabeln

Der Specht

Es war einmal ein Specht und er, wie die anderen Spechte, klopfte gern. Aber er klopfte nicht nur an die Bäume – wie die anderen Spachte – sondern auch an alles, was er traf.

Eines Tages flog er im Wald umher. Weil er schon lange Weile nichts zerpickte, kribbelte ihn der Schnabel. Aus diesem Grunde setzte er sich auf den nächsten Baum und fing an daran zu klopfen.

Auf einmal lehnte sich aus dem Loch im Baum eine Eule hinaus und sagte: „Wer macht hier den Krach? Ich kann nicht schlafen.“ Dann sah sie den Specht. „Flog anderswohin zu klopfen und stör mich nicht.“

Und der Specht flog weg aus dem Wald, weil es nicht das erstmal war, dass jemand ihn hinauswarf. Er flog lange bis die die Stadt. Weil er müde war, setzte er sich auf die Fensterbank eines Hauses.

Wenn er ausruhte, hielt er es nicht aus und pickte an das Fenster. Das klingelte und es gefiel ihm. So pickte er noch einmal und noch einmal und auf einmal zerschlug er das Fenster. Der Besitzer des Fensters hörte das und kam. Wenn er den Specht sah, packte er die Vase und warf sie auf den Specht. Der jedoch flog weg und die Vase traf ihn nicht.

Er flog weiter in die Stadt. Auf der Erde sah er die Hundehütte. „Ha,“ dachte der Specht, „da lebt sicher niemand, der mich verletzen will.“ Er flog herunter auf das kleine Dach und klopfte.

Aus der kleinen Hundehütte kroch ein kleiner Hund hinaus und fraß den Specht.

Die Belehrung ist: Klopft an das Lehrzimmer nicht!

Slávek Heřman

Zwei Füchse

Es war ein schöner Morgen im Wald und zwei Füchse hatten das Essen Gesucht. Wenn sie so durch den Wald gingen, sahen sie unter einem Baum einen Korb, über den ein kariertes Tuch überworfen war. Hungrige Füchse sind schnell zu dem Korb gekommen. Der erste nahm den Korb in sein Maul und lief weg. Aber der zweite holte den ersten ein und sagte: „Warum läufst du weg mit dem Korb?“

„Weil der ganz mein jetzt ist.“

„Aber ich bin auch hungrig und wir haben den Korb zusammen gefunden.“

„Aber du mußt mich noch einmal einholen,“ sagte der geizige Fuchs und lief weg.

Der zweite Fuchs musste noch etwas zum Essen suchen. Wenn der geizige Fuchs mit dem Korb allein war, hat er in dem Korb gekuckt. Aber da war nichts.

Martin Gaberle

Der Fuchs und die Schnecke

Es war einmal eine langsame Schnecke. Sie ist zur Großmutter gekrochen um sie zu besuchen und sie hat einen Fuchs getroffen. Der Fuchs hat sie sehr ausgelacht, dass sie so langsam ist. Und die Schnecke antwortete: „Ich bin so langsam, weil ich mein ganzes Haus immer mit mir trage.“

Aber der Fuchs lachte weiter und ist weggegangen. Plötzlich hat es angefangen zu regnen. Die Schnecke hat sich in ihrem Häuschen versteckt und wenn die Sonne wieder zu scheinen begonnen hat, ist sie weitergekrochen.

Danach ist sie auf die Wiese gekommen und dort hat sie den Fuchs gesehen. Er war bis auf die Haut durchnäßt und die Schnecke hat dem Fuchs gesagt: „Du bist schnell, aber ich bin trocken.“

P. V., M. F., E. B.

Das Gedichtchen

Das ganze Leben Mädchen sein
nein, danke nein!
Das ganze Leben allein sein
nein, danke nein!

Mir reicht nur das glass bier
ein, zwei drei oder vier
und ich brauche nicht dir
mir reicht nur das glass bier.

Martin Fencel

„Die Deutsche Siefe“ se nesnaži o hanobení národa, rasy nebo přesvědčení. Autoři nejsou členy žádné nacisticky smýšlející organizace ani se nehlásí k ideologii Třetí říše. Pokud by snad někdo spatřoval v textech projevy nacismu, ujišťujeme ho, že se jedná o recesi. Pokud by snad někdo chtěl autory označit za nacisty, řekněte mu, že je debil.

Die alten Germanen

|: Es saßen die alten Germanen
Zu beiden Ufern des Rheins :|
|: Sie saßen auf Bärenhäuten
Und tranken immer noch eins :|

Refrain:

Und eins und zwei und drei und vier,
Sie sofften unheimlich viel Lagen Bier
Und fünf und sechs und sieben und acht,
Sie sofften die ganze Nacht.

2. Da trat in ihre Mitte
Ein Jüngling römischen Bluts
Grüß Gott! ihr alten Germanen,
Ich bin der Tacitus.

Refrain

3. Da hoben die alten Germanen
Zum deutschen Grüße die Hand
Grüß Gott du römischer Jüngling,
Du bist uns wohlbekannt.

Refrain

4. Da huben sie an zu saufen
So manchen Humpen Met
Sie würfelten um ihre Weiber,
Es wurde ziemlich spät!

Refrain

5. Da mixten die alten Germanen
Dem Römer einen Trank
Den soff der fröhlich hinunter,
Bis er zu Boden sank.

Refrain

6. Da lachten die alten Germanen
Zu beiden Ufern des Rheins
Und ließen ihn trinken und trinken
Ein Glas und immer noch eins.

Refrain

7. Und als am anderen Morgen
Der Römer den Schaden besah
Schrieb er mit zitternden Händen
In seine Germania.

Refrain

8. Wir sind zwar keine Germanen,
Doch üben wir uralten Brauch
Wir würfeln nicht um unsre Weiber,
Doch saufen können wir auch.

Refrain

9. Und das ist unsre Devise,
An dieser halten wir fest
Früh ist noch keiner gestorben,
Der bis ins Alter gezecht.

Refrain

Staří germáni

|: Tak seděli staří Germáni
na obou březích Rýna. :|
|: Seděli na medvědích kůžích
a pili jedno za druhým. :|

Refrén:

A jedno a druhé a třetí a čtvrté,
pili hrozně moc piva.
A páté a šesté a sedmé a osmé,
chlastali celou noc.

Tak vstoupil do jejich středu
jeden mladík římské krve.
Zdař Bůh! vy staří germáni,
já jsem Tacitus.

Refrén

Tak zvedli staří germáni
ruku k německému pozdravu
Zdař Bůh ty římský chlapče,
ty jsi nám dobře znám.

Refrén

(...)

Hans

Das ist unser Freund Hans. Er ist ein German. Er ist ein sehr starker German. Wir haben ihn in Deutschland getroffen. Er trinkt der Alkohol sehr viel. Hans hat uns viele Lieder gelehrt. Hans ist lustig und er war sehr freundlich. Er ist ein Manager und er hat die grosse Verantwortung, aber als wir ihn getroffen haben, hatte er eine Urlaub mit sienen Freunden. Die Freunde waren auch sehr freundlich. Sie waren sehr gastfreundlich und wir hoffen, dass wir ihn wieder sehen.

Was ist passiert in Deutschland...

Wir haben im Deutschland gehört, dass: „Köln sucht¹, aber er kann nicht finden. Ständig.“ • Wir sind nach Annaberg gefahren, ins Mutterland². • Wir haben sehr wenig bezahlt³, aber viel gegessen⁴ und erfahren. Tschechische Grasshopper⁵ haben angegriffen⁶. • Wir haben deutsche Gastfreundschaft bewundert. • Wir sind am Feiertag des Endes des zweiten Weltkriegs⁷ gekommen. Die Deutschen feierten ihn nicht. Aber warum???⁸ • Statt dessen haben sie einen Feiertag der Männer. • Heinz hat uns erklärt: „Toten Hosen heißt ‚Nichts im Sack⁹‘“ • „Die alten Germanen saufen¹⁰ die ganze Nacht, an beiden Ufern des Rheins.“

1 Köln sucht – Kolín hledá; 2 Mutterland – matčina; 3 wenig bezahlen – zaplatit málo; 4 viel essen – hodně sníst; 5 Grasshopper – kobylka; 6 angreifen – zaútočit; 7 Feiertag des Endes des zweiten Weltkriegs – den oslavy konce II. světové války; 8 warum??? – proč???; 9 Sack – pytel; 10 saufen – chlastat

Das sind die typischen Germanen am Feiertag der Männer. Sie haben ein farbiges Wägelchen mit Bier und sie spazieren durch die Landschaft. Wenn zweien Gruppen treffen, saufen sie zusammen.

Ein typischer Bierschlager

Terezie Volková: Verše

(čteno v Balbínově)

4. 2. 2002

Smrt je jen lávka k tobě, Bože
ale já trpím závratí
a zvláště mě děsí
že ti, kdo mě předcházejí
padají jako podřítí

18. 1. 2002

Šálek kávy

Šálek kávy je můj černý přítel
kapka potu
na retu
osmahlého otroka
který láská můj jícen
když mu otevřu svá ústa
pustá plantáž
kočičích očí
když díváme se spolu do noci
já a oko mého šálku
větrím dálku
v chřípí černé díry
kosmu svého stolku
moře s planktonem lógru
čokoládový přeliv Ikarovy hlavy
plavý inkoust
jak hřeje mě ouško
mého šálku, když šeptám mu své
„Kávují tě“

17. 1. 2002

ten houf zajíců v trysku
čest ochmýřených pysků
kus zpoceného lístku

morálka v davu hyne
pot po tváři se řine
co noha nohu mine

přisun dva tři otočit
o přestávce se vymočít
nasytat sůl do očí

věčný kohoutí zápas
laxně chycena za pas
jedna jak druhá navlas
stejná

zaklesnut mezi stehna
od září do ledna
perverze bezedná

zrychlený chod srdeční
jeden jak druhý neteční
to jsou, draží, taneční

4. 2. 2002

To není pahýl stromu,
který nestačil letos znovu kvést
to nejsou křídla holouběte,
které přejeli
to nejsou střepy prázdné lahve
to není okno, kterým táhne
to jsou ruce sebevraha

to není čistá tůň,
ve které nedohlédneš dno
to není cesta horou,

která vede k dračí sluji
to není síň smutečních hostů
to není dvacátý den postu
to je díra v hlavě sebevraha

to není bílé tělo na pitevním stole
to není udušená kopretina
to není můj sen nad ránem
to není zen, který se obrátil v zem
to nejsou moje slova
to je smrt sebevraha
to je Tvoje smrt, má drahá

to není smrt sebevraha
to je plavba na lodičce,
složené z milostného psaní
let nad časem a prostorem
nedělní výlet do exotických krajin
věčný spánek, který chutná slaně
věčně sivé nekonečné mořské pláně
to je Tvoje cesta, moje drahá

27. 8. 2001

Děkujeme

Naše zmatené hlavy
bral's je do dlaní
všechno tak všední
a báječně duhové

rozlámali jsme sebe navzájem
jako své první pastelky

13. 12. 2001

Posluchárna č. 300, 3. patro

Dnes nejen kůži, maso též
ponesou na trh před mládež
výkvěty české literatury
souchotinářské muskulatury
vlasy jak angorský svetr
začalo se – Placák Petr
čte svou lehce porno věc
a už je tu Borkovec
jak čte roztrášeným hlasem
pohazují vilně vlasem
neusmál se, zajíček
vystřídá ho Hájíček
potom pod fousky si vní
potměšilý kocourek
kdo jiný, než Jandourek?
od sedádel zadek brní

10. 12. 2001

P. L.

pravá láska
potají lokat
prsy líbat
prsty laskat
plakat louže
plané lilie
přízrak léta
plavat limonádou
polykat led
padají lokny
před lůžkem
prádlu Lolity

potkat laně
pěstovat lotosy
posledního listopadu
pozdě litovat
po – letovat

5. 5. 2001

Začal si ředit víno minerálkou
měl ruce velké jako talíře
když v zamýšlení nehty hryzl si
mně z oken čpělo noční město dál-
kou
celé mé tělo dlelo pod zahálkou
a Ty jsi nebyl, nebyl jsi

27. 8. 2001

Předvečer strachu

Bouřící moře stéká na mou hlavu
spouště Tvých slov věřím
pahýly větví drásají
a dívám se, že někdo jako Ty je
výbuchy inkoustu v teplém mléku
ale ne pro mne
chlad mě nahmatl
padám a nemůžu narazit na dno
ochladzuje sa
dávno se vidíš králem

22. 12. 2001

Dnes v noci je průtrž mračen
sháněj jehlu
sněží antiperle
ze zelené krabičky Tvé pusy
musím Ti ji ucpat
svými sněhovými koulemi

17. 1. 2002

mám růžového psa pro štěstí
já, zplivný chodník po dešti
ach, oblakové nebeští
vylezu k vám a vyleštím
mosazný kotouč slunce
aby se na mě zazubilo
ozubené kolo
a nelilo
aby na mé obrázky
kreslené křídou do lásky
aby je nesmyla hudba budoucnos-
ti
aby až zbudou ze mě kosti
nebyly hromádkou neštěstí

11. 12. 2001

Dneska v noci
Medvídka Pú
já zalehla
plyšové ú
dy Tvého těla
já nechtěla...
odpusť mi tak
prosím moc
já naopak
tu příští noc
podlehnu Tebe
docela

13. 12. 2001

Proč jsi, milý, nepřišel?

Kavárna chrchlá, dusí se
zmltá ve fázích torza
schovaná v této kulise
nechci se nechat poznat
tím proudem slov a ruk
syčícím jako tuk
kolem mé hlavy, skrze důlky
očí mých
dnes zcela bezbarvých
kol čela mého, seschlé kůrky
křídla mých rtů, jenž krvácí
do jeskyně mé prázdné tlamy
skrz kterou dál se potácí
procesí chorých z mojí hlavy

4. 10. 2001

deště
světlem čištěné
rubíny v zatmění
zkroucené prsty
za oknem šeptají
„když jsem spatřil
Tvou tvář
na nedalekém jeřábu“
ještě
mlhou spojené
v listech pábení
zmrzlou prstí
rety se klepají
„rozmloovali jsme
spolu o možnost
létat“

22. 12. 2001

Postavím si domek z karet
a schovám se tam
přikryje mě sněžný baret
až se oddám pohádkám

Až se oddám pohádkám
také nás dva oddají
milovaný, ty je nám
budeš šeptat potají

A šepot tvých pohádek
vzbudí ze sna bájnou zvěř
ta vyběhne po zádech
na mou hlavu, sílnou věž

A z té věže do krajiny
zazní pravda odvěká
– aby člověk přežil život
potřebuje člověka

20. 1. 2002

Tvůj šedivý vlas
bruslí po čele
vrásky
z lásky
studené postele
dnes taje neděle
pod Tvou rukou

De consolatione hymenopterae

aneb O útěše z blanokřídých

I když se lidé, shromáždění na malé ploše v počtu několika set tisíc, všemožně snažili zohyždit zemi, na které se tísnil, i když rdousili zemi kamením, aby na ní nic nerostlo, i když vytrhávali každou pučící travičku, i když čadili kamenným uhlím a naf-tou, i když oklešťovali stromy a vyháněli ptactvo – jaro bylo jarem i ve městě... Roslínám i ptactvu, hmyzu i dětem bylo veselo. Avšak lidé, velcí, dospělí lidé nepřestávali klamat a týrat sami sebe a jeden druhého. Lidé měli za to, že svatě a důležité není to jarní jitro ani ta krása božského světa, dána pro blaho všeho tvorstva, krása ladící k míru svornosti a lásky, ale že je svatě a důležité to, co sami vymysleli, aby mohli vládnout jeden druhému.

L. N. Tolstoj (Vzkříšení)

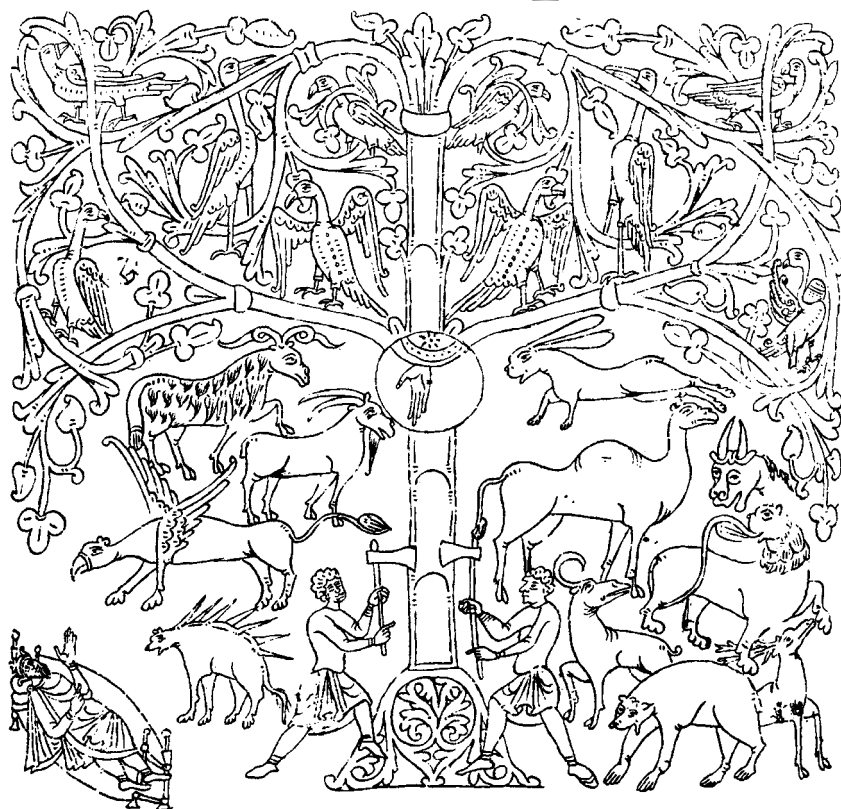
Tento možná až příliš dlouhý úvodní citát by si ovšem zasloužil být uveden v celém svém rozsahu, v celé plnosti. Ale to bych zde nakonec musel citovat celou knihu, pět set stran o tom, co je a co není opravdu důležité – nu, jsou na světě takové knihy. Přece je možné, že někdo zasažen si tu knihu přečte. Doufejme.

Jsou jistá omezení, která kupodivu mohou přinášet daleko větší „rozšíření obzorů“, než by se nám na první pohled mohlo zdát. Ona „stabilitas loci“, kterou vám například může dát pobyt na invalidním vozíku, vás může posunout do míst, která byste – zdraví a pohybliví – nikdy nenavštívili a ani nenalezli. Tato zkušenost bezmoci i třeba jen dočasně, leč dobře využitě, může se stát branou k jinému chápání světa, jež nás obklopuje. Říkám jinému chápání, neříkám lepšímu, neboť i to se může stát, že naše zoufalství bude tak velké a tak hluboké, že z jeho propasti ani nezahledneme světlo tam kdesi nahoře. Ale předpokládáme, že tomu tak není, že ač zmrzačení, připoutání k jednomu místu, bez všech těch obvyklých rozkoší, jimž jsme navykli, přece jenom jsme ochotni přijmout útěchu. Útěchy totiž jsou všude kolem nás, leč – a to je podmínka nepominutelná – musíme být ochotni je přijmout. Zoufalstvím pečlivě pěstovaným budujeme kolem sebe zeď, přes kterou se nic a nikdo nedostane.

Předpokládáme tedy, že je jaro, že jsme otevřeli okno a že nás obklopuje alespoň malý fragment přírody... a vyčkávejme...

Má zkušenost je zkušeností venkova a tak možná nebude platit pro městské prostředí tak zcela úplně. Ale je to jen jakýsi návod, možnost naznačená, archetyp a co já vím, co se může ve městě stát, zázraky se dějí přece všude.

Tedy, kdysi dostatečně poškozen na to, abych splňoval podmínky již výše naznačené, v pozdním jaru otevřel jsem okno, hledámě útěchy. A to ne snad proto, že bych vůbec žádné neměl. Kočky doma a brhlíci za oknem samozřejmě poskytují mnoho radostného utěšení, ale lidské srdce je již takové, že touží poznat to tajemné tam venku. A hle, ó admirabile mysterium, kdo všechno nevyužil okamžitě této příležitosti mě navštívit, jak mnoho bytostí se touží s vámi setkat a stačí otevřít okno. Zajisté, mohl bych jmenovat mnoho tvorů, ale budtež pře-

devším zmínění blanokřídých, podivuhodný hmyz, který jako první se rozhodl mě navštívit a dokonce u mě i bydlet.

Nejdříve mravenci, čeled *Formicidae*, to s návštěvou bere opravdu vážně a důkladně a rozhodně není upejřavá, k pohoštění ji nemusíte pobízet. K návštěvě s sebou bere také obvykle téměř všechno své příbuzenstvo a tak, i když jsou tito malí tvořečkové roztomilí, za chvíli jich máte plný byt a kredenc se sladkostmi speciálně. Záhy zjistíte, že čeho je moc, toho je příliš, a některé útěchy jen v omezené míře. A tak jsem omezil pohoštění a čeled *Formicidae* omezila návštěvy. Občas sice někteří její příslušníci zkoumali, zdali jsem nezměnil názor, ale ve svém rozhodnutí jsem zůstal pevný.

Pak přišla na řadu čeled *Eumenidae* neboli „jízlivkovití“, jmenují se dost podezřele, ale vosičky to jsou velmi milé a způsobné. Milují baroko a touto svou náklonností se někdy nechají unést až přes příliš, ba přímo zaslepit. Jedna drobná vosička tohoto společenstva, posedlá mou pseudobarokní pohovkou, se rozhodla, že v ní bude bydlet. Pohovka je opravdu jen pseudobaroko, ovšem tak jemného rozlišení, jehož nebyl tento hmyz schopen. V škvíře po vyloženém ornamentu si začala budovat své obydlí. A hned vzápětí její blízká příbuzná *Dolichovespula saxonica* čili voska saská, se rozhodla vybudovat si svůj malý stát pod pergamenovým stínítkem stolní lampy. Obě pracovaly rychle a pečlivě. Jízlivka nosila drobečky a hlíny a v útrobách pohovky budovala svůj hrad nitra, zatímco její teutonská příbuzná kroužila nad papírovými základy své obce. Bylo to neobyčejně zajímavé, ale poněkud mě znepokojovala představa, co bude dál – budu schopen žít v neustálém bzukotu a poletování vos? Budeme schopni se domluvit na společném soužití? A co až přijdou děti? A těch může být i několik set. Zvířátka jsou to milá a poskytla mi mnoho utě-

šených chvil, ale přenechat jim svůj domek, na to jsem nebyl připraven.

Naštěstí tajemný světa běh zasáhl. Náhle se velmi ochladilo. Začalo pršet a já musel zavřít okno – dokonce bylo třeba zatopit v kamnech – a i hmyz se kamsi ztratil. Cítil jsem se poněkud opuštěný a vyvolával si v duchu obrazy minulé.

A protože vše souvisí se vším, náhle se mi začaly vynořovat souvislosti – co takhle ta drobná, křehká tělčička blanokřídých, copak by nebylo možno vyvolat v život nějakým jiným, materiálnějším způsobem – co takhle nahradit tu žluť a černí jejich těl žloutky a tmavou lesklou melasou – drobné skvrnky citrónovou kůrou – tělní lymfu máslem – tělné skvrnky mandlemi. To vše smístit, uhníst, vytvarovat a nechat se inspirovat graciézností blanitých křídel a vyrobit sušenky, jež by svou křehkostí, barvou, delikátní okrouhlostí těšily podobně, a přece jinak.

Ó blažené chvíle, jako by znovu vstoupily ty teplé dny, jejich vůně a jejich průvodci do mého pokoje. Chroupu sušenky a napadají mě slova:

*„Tentýž je zákon, že na vlahém jaře
květiny dýchají libými vůněmi
v palčivém létě zas obilí uzraje,
po něm se navrací ovocný podzim,
v zimě pak líjaky půdu zas zavlaží.
Střídání ročních období živí a hmíst nechá
všeho, co na světě žije a dýchá.
Avšak těž odnese, uloží
do hrobu všechno, co zaniklo.“*
(A. M. S. Boëthius – *De consolatione filosofie*)

A bych nezapomněl: Posledně jsme si slíbili něco o tom, jak chutnají kaloni jedlí a netopýři vůbec, tedy: nechutnají.